

SKOPIE PIETURĀS PUNKTĪ

Teātra spēlēšanas tradīcijas Rencēnu pagastā

Andra Auniņa
Daina Jēkabsone

2018

Latviešu konversācijas vārdnīcas 18. sējuma 35396. slejā teikts:

«Rencēnu lauksaimniecības b-bai *1920, 110 biedru, pieder b-bas nams ar skatuves iekārtu un 2001 sējumu lielu bibliotēku»

Tas ir pamats to laiku kultūras dzīves norisēm Rencēnu pagastā

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

Pirmās ziņas, kas saistītas ar teātra spēlēšanu Rencēnos:

- 1927. gads 30. oktobris. Rencēnu Lauksaimniecības biedrība rīkoja bazāru, pēc tam vakarā notika teātra izrāde.
- 1937. gads. Rencēnu lauksaimniecības biedrības namā Vienības svētku svinībās piedalījies Ziemeļlatvijas teātris, kas 1923. gadā dibināts kā Valmieras Drāmas teātris. Šajā laika periodā – 30 - os gados, Rencēnu pagastā notikuši dažādi kultūras sarīkojumi un notikumi, taču ne teātra spēlēšana.

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

- 1938. gada 13. februāris. Notiek Rencēnu Lauksaimniecības biedrības atklāšanas, respektīvi. atjaunošanas svinības ar svinīgo aktu un Zemnieku Drāmas teātra izrādi.
- 1938. gada 1. oktobris. Aiziet pensijā skolotājs Andrejs Renckulbergs. Ar to pašu datumu uz Naukšēnu 6. – kl. pamatskolu par pārzini aizgāja skolotājs Herberts Vēliņš. Viņš bija arī Rencēnu lauksaimniecības biedrības kora vadītājs. Viņš vadīja šās biedrības kultūras sekciju, piedalījās teātra izrādēs. Ar viņu aiziešanu no skolas pagasts zaudēja labus kultūras un izglītības darbiniekus.

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

- 1949. gada 1. februāris. Pagasta IK sēdes protokolā minēti dati no Jāņa Kiršblata ziņojuma par veikto darbu tautas namā, kur darbojušies divi dramatiskie pulciņi. Viens no tiem uzvedis J. Vanaga lugu «Kolektīvais spēks».

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

1953. gads. Rencēnu tautas namā iestudēta V. Lāča luga “Zvejnieka dēls”, kur Oskara lomā iejuties skolotājs Zigurds Āboliņš. Viņš arī režisors.

Lomās: Z. Āboliņš, Z. Melbārde, G. Kego, V. Kalniņa, H. Baltgalvis, A. Pastors, I. Tilcēns, M. Kaže, R. Dušenko, E. Gailis, A. Meneks, E. Irklis, P. Karlivāns, B. Gustsons, J. Meneks, J. Sprincis

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

Viļa Lāča romāna «Zvejnieka dēls» iestudējums. Oskars – Zigurds Āboliņš, Anita - ?

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

1961. gads.

Rencēnu kultūras nama dramatiskais kolektīvs iestudēja Rūdolfā Blaumaņa «Pazudušo dēlu». Režisors G. Kūlainis.

Lomās:

V. Kalniņa, H. Baltgalvis, G. Gustsone,

M. Kaže, M. Klapers, H. Oliņš, M. Kalniņa,

V. Skujiņš, L. Muzikants, A. Beitāns,

I. Tilcēns, A. Pastors, M. Beļēviča

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

1962. gads.

Rencēnu kultūras nama dramatiskais kolektīvs iestudēja Jāņa Anerauda «Grēku grāmatu»

Lomās:

J. Kaže, Ā. Lipe, M. Kaže, M. Klapers,

E. Kleinmane, J. Kleinmanis, V. Skujiņš,

V. Kalniņa, L. Muzikants, Dz. Gaile,

V. Pastors, R. Gulbe

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

Ieraksts Rencēnu kultūras nama dienasgrāmatā:

- No 1952. – 1965. gadam Rencēnu kultūras namā darbojās teātris. To vadīja vairāki režisori: Brigita Šilberga, Agris Māsēns, Linards Apinis, u.c.
- Populārākie aktieri bija: Rasma Tetere, Ausma Vēvere, Vija Kalniņa, Laimonis Muzikants, Herberts Baltgalvis, Monvids Vēveris, Paulīne Vektore, S. Barkina, Meneks, B. Šilberga, Lācis, u.c.

RENCĒNU PRĀĢERI

- 1963. gads 1. janvāris.

Rencēnu tautas namā uz skatuves kāpj «Rencēnu prāģeri», kas nav ne amatierteātris , ne pulciņš drāmas spēlētāju, taču ansamblis, ātri kļūdamas tautas mīlēts, tiek pamanīts tālāk kā Rencēnu ciemā. Pateicoties arī teātra spēlēšanai.

RENCĒNU PRĀĢERI

Ir 1963. gada 1. janvāris. Rencēnu ciema kultūras namā notiek ikgadējais Jaungada karnevāls – masku balle. Rencēniešus pārsteidz nepazīstami vīri glaunās frakās, cilindros, savdabīgās frizūrās un melnu rāmju brillēs, pie kurām piestiprināti milzu deguni. Tiem līdz uz skatuves kontrabass, vijoles, cītara, akordeons, bungas un interesants un skaisti muzikāls priekšnesums. Rencēnu ballē pulcējušies ļaudis vīrus tā arī neatpazīst. Tikai vēlāk atklājas, ka muzikanti ir pašu Rencēnu iedzīvotāji – Augusts Rolmanis, Laimonis Muzikants, Jānis Bemberis, Gunārs Ulmanis, Vitauts Auniņš, kas nolēmuši kopā muzicēt, savu pirmo publisko uzstāšanos dāvinot rencēniešiem Jaungada karnevālā – masku ballē. Muzikanti saņem karnevāla galveno balvu.

Pirmais prāģeru vadītājs Augusts Rolmanis stāsta, ka iesākumā ideja par kopā muzicēšanu radusies jau tālajā 1939. gadā, kad bariņš jaunu puisi sarunājuši uzstāties arī - Jaungada karnevālā. No tā laika prāģeros muzicē divi vīri – Augusts Rolmanis un Jānis Bemberis.

Vācu okupācijas laikā (II Pasaules karš) ansamblis spēlējis danču vakarus un zaļumballes. Togad Burtnieku ļaudis pulcējušies Līgo vakara ballei. Šucmaņi atraduši sapulcējušos ļaudis un muzikantus, tos izgaiņājuši un izdzenājuši. Mierīgie iedzīvotāji un muzikanti no apsoliņuma nošaut, “tikuši cauri” ar šņabja palīdzību. Uz laiku spēlēšana apklususi.

RENCĒNU PRĀĢERI

1939. gadā saņemtā godalga Jaungada karnevālā mudinājusi savu ideju realizēt atkal 1962./63. gadu mijā. Ļaudīm iepatikušies, viņi savu muzicēšanu turpina un tas izdodas vēl trīsdesmit gadu garumā. Pēc Augusta Rolmaņa – ansambļa pirmās vijoles spēlmaņa, muzikantu vadību uzņemas Vitauts Auniņš (akordeons), viņš arī pagasta deju kolektīvu pavadītājs un sieviešu vokālā ansambļa “skolotājs”. Kapelas repertuārā senas ziņģes, polkas, valši, kas klausītājiem kļūst tuvi un mīļi.

Pēc Rencēnu prāģeriem pieprasījums liels. Nospēlēti trīsdesmit gadi un Latvijā vieglāk atrast vietu, kur ansamblis nebūtu spēlējis. Apceļota Latvija no Ziemeļiem līdz Dienvidiem, no Austrumiem līdz Rietumiem. Pabūts gan Vidzemē, gan Kurzemē, Zemgalē un Latgalē. Spēlēts Rencēnos, Valmierā, Rūjienā, Valkā, Strenčos, Siguldā, Alojā, Limbažos, Abulā, Mālpilī, Kārķos, Salacgrīvā, Jāņmuižā, Turnā, Bilskā, Jaunpiebalgā, Engurē, Inčukalnā, Dikļos, Kuldīgā, Smiltēnē, Mārsnēnos, Vilzēnos, Kauguros, Jaunklidzī, Drabešos, Zaubē, Vaidavā, Mazsalacā, Raganā, Bulduros, Priekuļos... Un daudzviet, daudzviet citur.

RENCĒNU PRĀĢERI

Prāģeri spēlējuši kāzās, dzīves un darba jubilejās, ballēs, karnevālos, skolu jaungada eglīšu pasākumos, izlaidumos, kolhozu lopkopju, mehanizatoru, lauksaimnieku sumināšanas ballēs, apsējībās, apkūlībās, sporta klubu darbiniekiem, ugunsdzēsējiem, sakarniekiem Valmieras rajona sakaru mezglā, darba veterānu godināšanas vakaros, pašdarbnieku ballēs, dziesmu un teātra svētkos Dikļos, gadatirgos, bet visbiežāk Latvijas Etnogrāfiskajā Brīvdabas muzejā. Bijuši pieaicināti Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Andreja Upīša Valodas un literatūras institūta Folkloras sektora organizētajā folkloras pēcpusdienā, piedalījušies koncertā Tautasdziesma, kad atzīmēta Kr. Barona 150 gadu jubileja. Bijuši dalībnieki republikas lauku kapelu 1. un 2. salidojumā Ikšķilē (1984. g.) un Siguldā (1986. g.)

Ansamblis nekad nav muzicējis bērēs.

RENCĒNU PRĀĢERI

Muzicējošos vīrus pamana Valmieras Drāmas teātra režisors Pēteris Lūcis, kas, veidodams izrādi “Dzimtene” pēc J. Janševska romāna, aicina prāģerus līdzdarboties teātra tapšanā.

Kopā ar Valmieras teātri 1973. gadā luga spēlēta brīvdabas estrādēs Alūksnē, Gulbenē, Ogrē, Rīgā, Slokā, Valmierā, Limbažos, Lēdurgā, Nītaurē, estrādē “Pūt vējiņi” Liepājā, Rīgā – kultūras un atpūtas parkā, Brīvdabas muzejā, Dzegužkalnā, Drāmas teātrī un Operā (1974. gadā) 1979. gadā kapela piedalās P. Lūča režisētajā izrādē “Bandavā”.

Spēlējuši Leona Paegles Valsts Valmieras Drāmas teātra 60 gadu jubilejas svinību noslēgumā, suminājuši Latvijas PSR Tautas skatuves mākslinieku Pēteri Lūci 70 mūža un 50 darba gadu jubilejas vakarā.

RENCĒNU PRĀĢERI

Prāģeri pieaicināti darboties un muzicēt mākslas filmā “ Nāves ēnā”, spēlējuši Latvijas PSR radio un Latvijas televīzijā, kur kopā ar diktori Gerdu Riekstiņu un Ielli skursteņslauķi Gustiņu veidojuši uzvedumu bērniem.

Spēlējuši Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja 60. gada dienai veltītā konferencē.

Aicināti sveikt un muzicēt LPSR Nopelniem bagātā kultūras darbinieka Valža Rūjas 60 – gadei veltītā literāri muzikālā sarīkojumā “Mēnesstars” Rīgā, Mākslas Darbinieku nama mūzikas salonā.

Lai varētu sniegt cilvēkiem deju un dziesmu prieku, tolaik, vēl Padomju Latvijā, mūzikas ansambļiem bija jāiegūst noteikta muzicēšanas atļauja jeb kategorija. Kaut kapelas dalībnieki visi ir bijuši muzikanti pašdarbnieki un vienīgais, kuram muzikālā izglītība ir bijis Vitauts Auniņš (akordeons), Rencēnu prāģeri var lepoties ar, galvenokārt, iegūtu 1. kategoriju, kas deva iespēju muzicēt visā Latvijas teritorijā. Darba dzīvē Gunārs Ulmanis bijis virpotājs, Jānis Bemberis – elektriķis, Laimonis Muzikants – tirdzniecības darbinieks, Rolmanis Augusts – elektromontieris, Vitauts Auniņš - Rencēnu slimnīcas saimniecības vadītājs.

RENCĒNU PRĀĢERI

Visā kapelas pastāvēšanas laikā tajā muzicējuši 15 vīri un 1 dāma:

Aija Karlivāne (vijole), Augusts Rolmanis (vijole), Jānis Bemberis (vijole), Vitauts Auniņš (akordeons), Laimonis Muzikants (kontrabass), Vitauts Skujiņš (klarnete), Kārlis Miķelsons (vijole), Gunārs Ulmanis (cītara), Jānis Sedlenieks (klarnete), Andrejs Kārklīņš (saksofons), Valdis Mazurs (bungas), Ernests Spruls (saksofons), Elmārs Irklis (ģitāra), Arvīds Krēpaušis (klarnete, cītara, bungas), Ādolfs Atslēga (cītara), Herberts Baltgalvis (cītara).

Rencēnu prāģeru spēlēto mūziku raksturo toņu savdabīgs melodiskums, konsonanse un skaņu modulācija. Ļaužu sarunās dzirdēts, ka dziesma viņu izpildījumā ir dzidra kā rāsas lāse, kas ne vien mākslinieciski papildina mūziku sniegumu, bet daudzējādā ziņā rotā un bagātina viņu darbību uz skatuves.

Nosaukums kapelai aizgūts no Ventpils puses Piltenes prāģeriem. Ilgi un grūti “lauzti šķēpi” dažādās kultūras instancēs – vai muzicējošie vīri būtu saucami par etnogrāfisko ansambli vai lauku kapelu? Tautā iegājies – lauku kapela “Rencēnu prāģeri”. Prāģeru pēdējā uzstāšanās par prieku Latvijas ļaudīm notika 1993. gadā.

RENCĒNU PRĀĢERI:

Augusts Rolmanis, Jānis Bemberis, Vitauts Auniņš, Gunārs Ulmanis, Laimonis Muzikants
(1963. g.)

RENCĒNU PRĀĢERI MASKU BALLEŠ TĒRPOS

RENCĒNU PRĀĢERI. (RĪGAS BALSS, 1979. GADA 5. JŪNIJS, 3. LPP.)

Gadatirgus muzejā

Dzintara Fotaleitas, Latgales keramiķa kurzemnieču austās saules, koka pinumi — no visiem republikas novadiem aizvadītā sestoņņ un svētdienā Latvijas PSR Eiropas muzejā notika tradicionālo gadatirgu bija atvešā lētības mākslas meistaru darīnījumi. Divas dienas no rīta līdz vakaram muzejā valdīja rosmē. Apmeklētāji varēja ne vien noskatīt sev pirkumus, bet arī paklausīties daudzus mūzikus pasdarības kolektīvu priekšnesumus. Gadatirgū musicēja kokiētājas, Rencēnu lauku kapela, dziedāja etnogrāfiskais ansamblis «Livlīte»...

A Saules oozājas māla krūzes un vāzes... Kurru no tām lai izvēlat!

A Spējis Rencēnu lauku kapela.

A Uz gadatirgu saldiem — koka pinumi.

O. Pumpas Foto

RENCĒNU PRĀĢERI

TEĀTRA IZRĀDE «BANDAVĀ» RĪGĀ, MEŽAPARKĀ ETRĀDĒ 1979. GADA 25. MAIJĀ

RENCĒNU PRĀĢERI. TEĀTRA IZRĀDES «DZIMTENE» STARPBRĪDIS UN ČĀPIŅĀNIS

RENCĒNU PRĀĢERI. KAPELMEISTARA APBALVOJUMS - DIPLOMS

Kapelmeistaram

*Par riktīgu trokšņa taisīšanu, viesu
vedināšanu uz spēlēm, dančiem un
citām lustēm.*

DIPLOMS

RENCĒNU PRĀĢERI UN REŽISORS PĒTERIS LŪČIS

God. b. *PRĀĢERI, IESKA-
TŌT b. 'ROLMANI*

*Lūdzam Jūs piedalīties
Latvijas PSR Tautas skatuves
mākslinieka*

PĒTERA LŪČA

*70 mūža un 50 darba gadu
jubilejas vakarā*

1977. gada 1. oktobrī plkst. 18.00

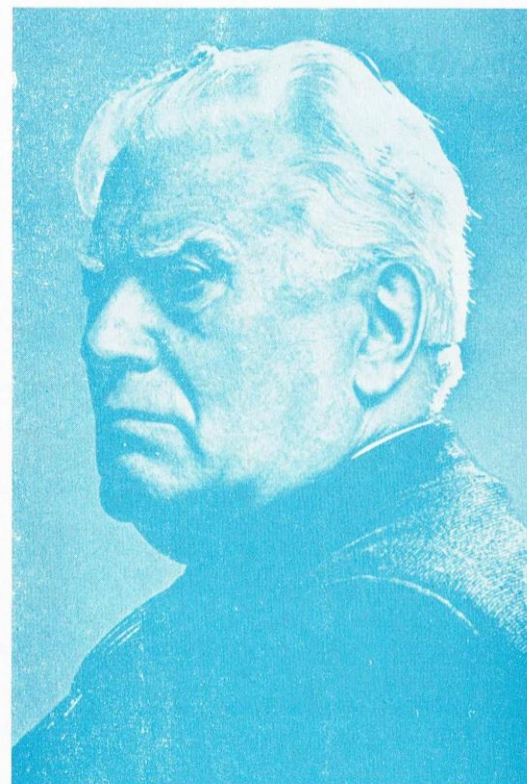
Leona Paegles

Valsts Valmieras drāmas teātrī

Vakara programma:

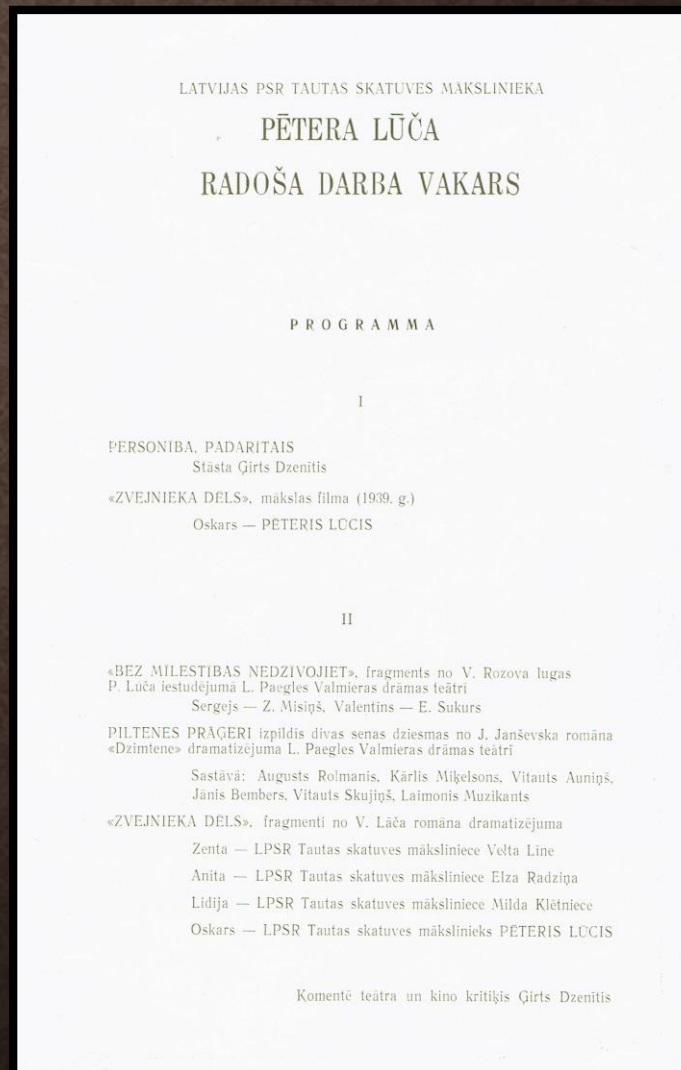
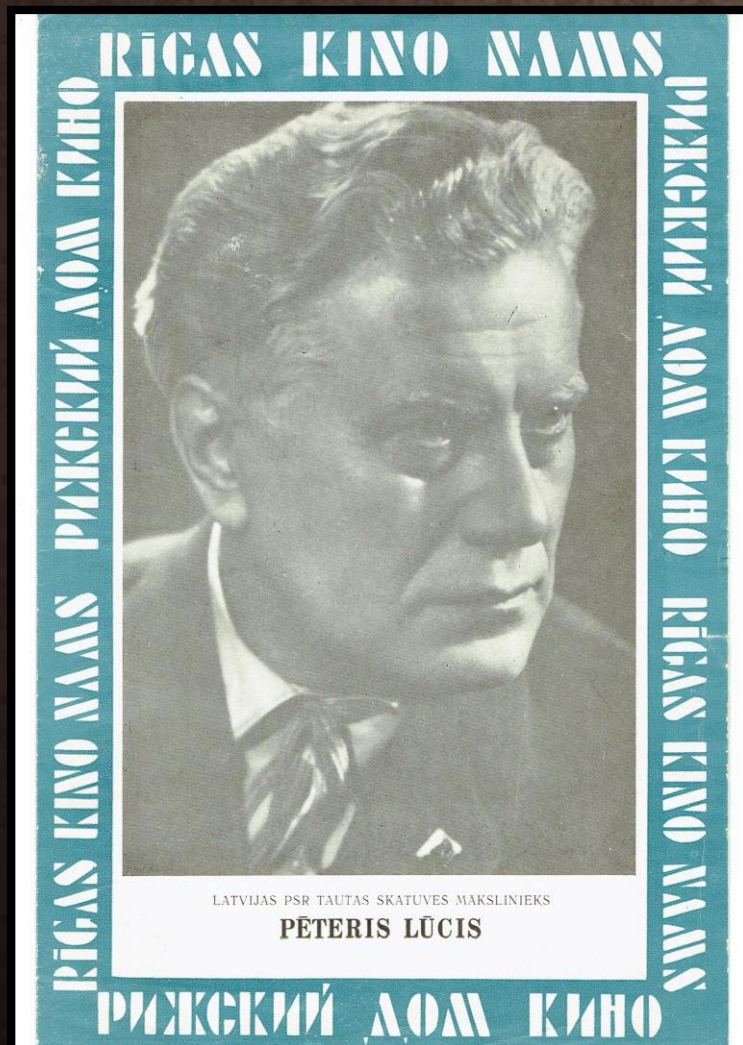
- 1. Filoloģijas zinātņu doktora
Viktora Hausmaņa ievadvārdi*
- 2. Latviešu autoru dzeju runā
jubilārs*
- 3. Apsveikumi*

*Latvijas PSR Kultūras ministrija
Latvijas PSR Teātra biedrība
Latvijas PSR Leona Paegles Valsts
Valmieras drāmas teātris*

RENCĒNU PRĀĢERI UN REŽISORS PĒTERIS LŪČIS

RENCĒNU PRĀĢERI UN LEONA PEGLES VALSTS VALMIERAS DRĀMAS TEĀTRIS

God. b. PRĀĢERI,

Lūdzam Jūs piedalīties

Leona Paegles Valsts
Valmieras drāmas teātra
60 gadu jubilejas
svinību noslēgumā,

kas notiks 1979. gada 31. martā
pl. 17.00 teātra telpās
Valmierā, Padomju ielā 4

Latvijas PSR Kultūras ministrija
Latvijas PSR Teātra biedrība
Latvijas PSR Leona Paegles Valsts
Valmieras drāmas teātris

Уваж. товарищ _____

Приглашаем Вас 31 марта
1979 года в 17.00 на

закрытие юбилейных
торжеств 60-летия

Государственного
Валмиерского театра
драмы им. Леона Паэгле
Латвийской ССР,

которое состоится в помещении
театра г. Валмиера, ул. Падомью, 4

Министерство культуры
Латвийской ССР

Театральное общество
Латвийской ССР

Государственный Валмиерский
театр драмы им. Л. Паэгле

Leona Paegles Valsts Valmieras drāmas teātra
60 gadu jubilejas svinību repertuārs

Sestdien, 24. martā pl. 19.30
Jubilejas iestudējums

R. Blaumaņa
Indrāni

Svētdien, 25. martā pl. 13.00

K. Higinša, Ž. K. Karjera
Harolds un Moda

25. martā pl. 19.30
V. Katajeva

Riņķa kvadrātūra

Pirmdien, 26. martā pl. 19.30

G. Priedes
Žagatas dziesma

Otrdien, 27. martā pl. 19.30

L. Holberga
Žāpu Bērtulis

Trešdien, 28. martā pl. 19.30

P. Putniņa
Pasaulīt, tu ļaužu ēka

Ceturtdien, 29. martā pl. 19.30

V. Majakovska
Pirts

Sestdien, 31. martā pl. 17.00

Jubilejas svinību noslēguma vakars

RENCĒNU PRĀĢERI. FOLKLORAS PĒCPUSDIENA LPSR ZA A. UPĪŠA VALODAS UN LITERATŪRAS INSTITŪTĀ

Sesdien,
1978. gada 14. oktobrī,
plkst. 14.00

Rīgā,
VEF Kultūras pili,
J. Gagarina ielā 1

FOLKLORAS PĒCPUSDIENA

Sestdien,
1978. gada 14. oktobrī,
plkst. 14.00

Rīgā,
VEF Kultūras pili,
J. Gagarina ielā 1

FOLKLORAS PĒCPUSDIENA

Es varēju sadziedāt
Pa deviņu novadiņi . .

Koncertā piedalās Otaņķu un Bārtas etnogrāfiskie kolektīvi, Alsungas
saitu sievas, Dignājas dziedātājas, folkloras ansamblis "Rikava",
Aulejas sievas, Briežuciema dziedātājas, Mērdzenes instrumentālais
stīgu ansamblis, Rencēnu lauku kapela, Smiltenes spēlmaņi, kā arī at-
sevišķi folkloras teicēji u.c.

Latv. PSR Zinātņu akadēmijas
Andreja Upīša Valodas un literatūras
institūts

Es varēju sadziedāt
Pa deviņi novadiņi

RENCĒNU lauku kapelai

Sirsnīgi pateicamies par
atsaucību un sekmīgu piedalīšanos
Folkloras pēcpusdienas koncertā

Andrejs Upīša Valodas un
literatūras institūta Folkloras
sektors

Rīgā, 1978. gada 14. oktobrī

RENCĒNU PRĀĢERI. TARIFIKĀCIJAS APLIECĪBA NR. 4.

Rencēnu
kol. lauku kapela
vad. Māra Aizs

KOLEKTĪVA DALĪBNIEKI:

- Bimberis Jānis
- Jeklis Elmārs
- Muzikants Jaimonis
- Aršlīga Adolfs
- Kārkliņš Andrejs
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Valmieras rajona _____ tarifikācijā

1986. gada 16. februārī

PROTOKOLS Nr.

Rencēnu lauku kapelai

piešķirta 1 kategorija.

Apliecība derīga līdz 1987. g. 1. martam

Valmieras rajona
kultūras nodaļas vadītāja:

RENCĒNU PRĀĢERI. GODA RAKSTS VADĪTĀJAM

VALMIERAS RAJONA RENCĒNU CIEMA
TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES IZPILDKOMITEJA
ar 198 7. gada 28. maija lēmumu Nr. 27

APBALVO

Rencēnu kultūras nama lauku kapelas

vadītāju

VITAUTU A U N I Ņ U

AR GODA RAKSTU

par ieguldīto darbu ciema mākslinieciskajā
pašdarbībā sakarā ar Rencēnu Mazajiem
Dziesmu svētkiem.

Izpildkomitejas priekšsēdētāja

Sekretāre

[Handwritten signatures]

RENCĒNU PRĀĢERI

REPUBLIKAS LAUKU KAPEĻU SALIDOJUMI

E. MELNGAIĻA REPUBLIKAS TAUTAS MĀKSLAS
UN KULTŪRAS-IZGLĪTĪBAS DARBA ZINĀTNISKI
METODISKAIS CENTRS

OGRES RAJONA KULTŪRAS NODAĻA

Republikas
Lauku kapelu I salidojuma
KONCERTA PROGRAMMA

1984. gada 11. augustā pulksten 19
Ilšķīles estrādē

REPUBLIKAS

LAUKU
KAPEĻU

2. SALIDOJUMS

SIGULDA '86

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

- 1965. gads. Recēnu tautas nama dramatiskais kolektīvs iestudē I. Indrānes «Daugava, Daugava šalc...». Režisore B. Šilberga.

Lomās: V. Kalniņa, M. Vēveris, L. Muzikants, L. Lapsa, A. Vēvere, M. Grīnberga, S. Bankina, A. Meneks, D. Lācis

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

- 1965./66. gadā rencēnieši iestudē Ilzes Indrānes romānu «Lazdu laipa»

- Lomās:

V. Kalniņa, A. Vēvere,

M. Vēveris, L. Muzikants, u.c.

ATMIŅU STĀSTS

Dzintra Zaķīte

- Rencēnu kultūras namā strādājusi kā kultūras nama vadītāja atvītotāja 80 –ajos gados, atceras, ka rencēnieši, ar noteiktiem starplaikiem, arvien vēlējušies sevi parādīt arī kā aktieri – spēlējuši humoristiskus skečus ar 2-3 spēlētājiem. Viena no aktīvākajām bijusi Silvija Daina.
- Pēc 1984. gada Rencēnos nodibinājusies folkloras kopa «Rota». Tās pirmā vadītāja bijusi Brigita Punkstiņa, no kuras vēlāk šo pienākumu pārņēmusi Irēna Garā. Folkloras kopa teātri nespēlē, taču savos priekšnesumos ievij teatrālus elementus – labības vākšanas un kulšanas izspēle, pirts tradīciju spēle u.c.

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

(RENCĒNU ZIŅAS; 1998. G. NOVEMBRIS-DECEMBRIS, NR.5., 7. LPP.)

RENCĒNU ZIŅAS

PĀRDOMĀS ZIEMASSVĒTKUŠ GAIĎOT

Ziemassvētki – iejūtības un mīlestības laiks. Reizēm šķiet, kā dienas skrien vēja spārniem. Atkal ir pagājis gads. Tās ir trīs lielo svētku dienas - Ziemassvētki, Lieldienu un Vasaras Saulgriežu laiks, kas šo gadu savieno.

Ziemassvētku gaidīšanas laiks ir pārdomu laiks. Tie ir svētki, kad visa ģimene ir kopā, kad ķildas ir nostumtas malā, kad visapkārt draudzīgas sejas. Es domāju, ka arī Rencēnu ļaudis ir viena liela ģimene. Tādēļ mēģināšu atsaukt atmiņā dažus no nu jau aizgājušā gada, notikumiem.

Valsts līmenī šis bija ievērtības cienīgs gads – vēl nesenā atmiņā sajūtas, ko var izjust tikai Dziesmu un Deju svētku koncertos, kur arī rencēnieši ņēma daļību, Latvijas 80. gada dienas svētkos un mūsu valsts priekšstāvju vēlēšanās. Bet, lai paliek līelas lietas, šoreiz par mums pašiem...

Man šķiet, ka Rencēnos laiks, kad cilvēki bija it kā negribīgi pret visu un apjukusi, ir pagājis. Tas nenozīmē, ka vieglāk ir kļūvis dzīvot, ka kāds "no augšas" pēkšņi būtu atrisinājis lauci-

nieku problēmas. Es domāju, ka mums visiem kopā pietrūkst svētku sajūtas. Bez tās ilgstoši dzīvot nevar, jo tad visam, ko darām nav vairs jēgas. Un, ja atrodas kāds, kas mums šo sajūtu rada, tad jau ir pavisam labi. Vairāk jau nav vajadzīgs kā ideja un domubiedri, kas palīdz to realizēt dzīvē.

Es priecājos, ka ir izveidojusies laba sadarbība ar kultūras namu. Nebijis notikums šogad Rencēnos bija teātra diena ar Latvijas Radio, kad kā senāk – kultūras nama zālē nepietika vietu.

Savās pirmsvētku pārdomās gribas atzīmēt arī Jolantu Dreimani no Valdorfbērnu dārza, jo Jolantas atsauktība ir apbrīnojama, arī darba spējas, jo faktiski Jolanta bija tā, kas sapulcināja bērnu teātra trupīņas, un šoziem bērnu sirdis sildīs atmiņas par istu teātra spēlēšanu uz skatuves. Bet, ja par skatuvi, tad man jānosauč vēl viens ideju "generators" Raimonds Indrāns, kurš Rencēnu bērniem dāvāja šo lielisko vasaras skatuvīti.

Atzīmēšanas vērts ir Mārtiņdienas tirgus, jo kultūras nama meitenes Mārīte un Sandra Rencēnu dzīvē iene-

sa par vieniem svētkiem vairāk. Un jauka ir tieši šī darbošanās un kopības sajūta, jo līdzdarboties varēja visi, un svētkus sev radīt varam tikai mēs paši.

Nebija pagājuši Mārtiņi, kad jau izskanēja doma par Ziemassvētku tirdziņu ar bērnu vizināšanu un Ziemassvētku pārsteigumiem.

Es nosauču tikai dažus cilvēkus, bet visapkārt vēl ir daudzi rencēnieši, kuri gribētu ikdienu padarīt par svētkiem. Un, ja tā padomā, tad ne jau svētku pīrāgs ir tas svarīgākais, bet gan satrauktās gaidas, gausi ritošo dienu skaitīšana pirms tam. Un par katru jauku mirkli paliek atmiņas, kas tāpat kā eglīšu rotājumi savu īsto vērtību iegūst gadu gaitā. Ar katru gadu tās kļūst mīļākas, kaut ir zaudējušas savu sākotnējo mirdzumu.

Tāpēc Ziemassvētkos gribas novēlēt – turpmāk savu dzīvi veidosim tā, lai gadu no gada būtu vairāk, ko atcerēties.

Dace Čilipāne
pagasta padomes deputāte

Čilipāņu tirgotavas un kafejnīcas "DO" kolektīvs visiem saviem klientiem novēl:

Sainīšu grēdas zem eglītes,
apsveikumus no visiem mīļajiem,
lai svētku pīrāgs nepiedeg,
lai ir laba veselība,
lai ir smieklī un mazliet nerātības.
Novēlam, lai tavi Ziemassvētki
ir tieši tādi, kādus tu vēlies.

ATMIŅU STĀSTS

Mārīte Saulīte.

Strādājusi par kultūras nama vadītāju no 1998. gada 1. oktobra – 2008. gada janvārim. Viņa stāsta, ka šajā laikā kultūras nama dramatiskajā kolektīvā darbojušies skolas vecuma bērni. Aktīvi spēlētāji bijuši brāļi Skrači, brāļi Piebalgi un Ozolu ģimenes bērni. Kolektīvs spēlējis pašu veidotus skečus un iestudējuši lugas pēc noteiktu autoru darbiem savā režijā. Viena no šīm lugām bijusi brāļu Grimmu – Jākoba un Vilhelma pasaka “Sniegbaltīte un septiņi rūķīši”, kas pārveidota un attēlota “mūslaiku versijā”, savā interpretācijā. Rūķus spēlējuši gan puisi, gan meitenes, lai visi kolektīva dalībnieki varētu piedalīties lugas spēlēšanā. Interesanti notikusi arī Sniegbaltītes modināšana – tam izmantota diskomūzika.

ATMIŅU STĀSTS

Mārīte Saulīte

Īpašs skečs veidots un sacerēts “pagastveča” Kārļa Sedvalda jubilejas reizei. Tas attēlojis Rencēnu pagasta dzīvi un sadzīvi. Kā galvenie atveidotie tēli lugā bijuši pagasta skolas direktors, dakteris un pagasta priekšnieks, kas pagastā slavens ar savu iemīļoto teicienu “Šajās biksēs man naudas nav, un citu bikšu man arī nav”.

Šajā laikā dramatiskā pulciņa darbībai kultūras namā bijušiniecīgi finansiālie līdzekļi, taču ar pašu entuziasmu un spēkiem izdevies panākt rezultātu un gandarījumu par paveikto. Ar aizrautību piemeklēti tērpi, veidoti grimi, izdomātas skeču spēlētāju kustības dažādās ainās.

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

(RENCĒNU ZIŅAS, 2004. GADA JANVĀRIS – APRĪLIS, NR.34., 8.LPP)

RENCĒNU ZIŅAS

TEĀTRA TRUPA "PA VIDU..."

Sākās novembra tumšie vakari, kad pie manis pienāca bariņš jaunieši un Rencēnu pamatskolas skolotāja Sanita Kalniņa, lūdzot atļauju izmantot kultūras nama zāli teātra mēģinājumiem. Izskatījām vēlamākos laikus telpas izmantošanai un 6. novembrī notika pirmā nodarbība. Ilgi domāja nosaukumu savam kolektīvam, tad nolēma saukties teātra trupa "Pa vidu...". Viņi atrodoties starp divām paaudzēm ne bērni, ne pieaugušie, tādēļ tāds nosaukums. Es ar lielu interesi sekoju līdzīvi viņu nodarbībām. Jutos patiesi gandarīta, kad Pensionāru vakarā jaunieši uzstājās ar uzvedumu "Svēta nakts". Pēc aplausiem zālē varēja saprast, ka uzvedums patika. Arī dažus tērpus un skatuves dekorācijas gatavoja paši jaunieši. Tomēr daudzus tērpus iznomāja no Valmieras Drāmas teātra. Ar šo izrādi jaunieši ciemojās arī Burtnieku mācītāja mājā.

Sākās jauns gads un radās citas idejas lugas veidošanā. Tā radās Guntas Freidenfeldes lugas iestudējums "Veltījums skolai". Lugas režisore - nodarbību vadītāja Sanita. Tās saturs nepārprotami

atgādināja, ka vairs aiz kalniem nav eksāmenu laiks. Liels jauno aktieru skaits ir 9. klases skolnieki un tādēļ viņiem šajās sajūtās gribējās iejusties. Lugā tika ievīta arī dejas, kuras horeogrāfe kolektīva vadītāja Sanita. Kā viņiem tas izdevās? To varēja novērtēt tie skatītāji, kas 16.februārī Rencēnu kultūras namā apmeklēja pasākumu "Zemenes sniegā".

Rencēnu pamatskolā 9.martā notika pasākums "Vai gribi būt Miljonārs?" Jaunieši, kā priekšnesumu, dejoja divas dejas. Britney Spears dziesmai Do tomething, Laura Reinika dziesmai "Vieglāk" horeogrāfe Sanita. Skolniekiem dejas patika.

Tagad top jauns uzvedums, bet kāds tas būs redzēsiet 12. maijā plkst. 19.30 Rencēnu kultūras nama pasākumā "Ar putna dziesmu...".

Daudzi uzskata, ka jauniešus ir grūti ieinteresēt, bet ja patīk šo darbu darīt, visu var izdarīt īsā laikā. Šādi viņi var sevi apliecināt citādi nekā skolā vai uz ielas. Gribu novēlēt lai viņiem veicas arī turpmāk un radošais gars neizsīkst!

Ilona Kalniņa

ĪSAS UN SKOPAS ZIŅAS

- 2010. gada 3. jūlijs.

Rencēnu kultūras nama vadītāja Ilona Kalniņa organizē Pagalma teātra svētkus, kuros piedalās 3 amatierteātru studijas: Matīšu amatierteātris ar lugu “Piekdienas vakars”, kas veidota pēc R. Blaumaņa lugas «Sestdienas vakars», Suntažu amatierteātris ar T.Kenča lugu «Revolucionāri» un amatierteātris «Kopā» no Auces, kas uzveduši A.Čehova lugu «Jubileja»

MŪSU ARTIS MEDNIS

- 2011. gada janvāris.

Burtnieku novadā tiek izsludināts jaunrades konkurss «Talantam pa pēdām». Dalībnieki rāda savas prasmes dziedāšanā, dejošanā, mūzikas instrumentu spēlē un aktiermākslā. Uzvaru un galveno balvu šajā konkursā iegūst rencēnietis **Artis Mednis**, kas panākumus gūst ar trīs priekšnesumiem – uz klavierēm atskaņojot Ludviga van Bēthovena skaņdarbu «Elīzei», izpildot fragmentu no Džanni Rodari «Sīpoliņa piedzīvojumiem», un Rencēnu pamatskolas teātra pulciņa «Rozīnīte» sastāvā spēlējot ludziņu «Žurks Lauvassirds», pēc Ingrīdas un Dītera Šūbertu darba motīviem.

AMATIERTEĀTRIS «JAUTRA KOMPĀNIJA»

- 2013. gadā Rencēnu kultūras namā nodibinās amatierteātris, sev par nosaukumu izvēloties vārdu salikumu «Jautra kompānija». Būt par režisoru savu piekrišanu devis VDT aktieris, bijušais rencēnietis Kārlis Neimanis.

KĀRLIS NEIMANIS

(LIESMA, 2009. GADA 26. SEPTEMBRIS)

SESTDIENAS VĒSIS

Petja Trofimovs ar palielu dzīves pieredzi

Ir lietas, ko var uzzināt tikai no paša pieredzes, saka KĀRLIS NEIMANIS, viens no jaunākajiem Valmieras teātra aktieriem. Piemēram, to, kāda ir strādāšana pie Krodera, vai to, ka visi cilvēki ir līdzvērtīgi. Par Petjas Trofimova lomu Oļģerta Krodera iestudētajā «Kīrsu dārzā» Kārlis izvirzījis «Spēlmaņu nakts» gada balvai kā labākais jaunais skatuves mākslinieks. Taču savos jaunajos gados viņš ir pārguvis pieredzēt un izdomāt visai daudz. Teātris ir tikai neliela daļa no tā, un daudz kam no Kārļa stāstītā, izrādās, vajadzīgi speciāli komentāri.

Mūžīgais students, kam uzņāk *bdings*

Kāda bija sajūta, nokļūstot Krodera mēģinājumu? Neatceros, ka būtu bijušas īpašas sajūtas, kad uzzināju, ka man būs loma pie Krodera. Tās ir lietas, ko tu novērtē tad, kad pats esi piedzīvojis — citu stāsti nav nekas. Toties tagad, kad man pateica, ka būšu «Pelus sladzē», es biju ļoti priecīgs! «Kīrsu dārzā» vismaz pagaidām ir visinteresantākais mēģinājumu periods, kas man ir bijis. Visi tie Krodera stāsti un piedzīvojumi, un loma arī kaut kā pavisam īpaši veidojas.

Neesmu no tiem, kas taisa shēmas, pēta struktūru, man loma veidojas organiski. Klausos, ko saka režisors, pielieku klāt ko no sevis un ļauju, lai loma ieņāk mani pati.

Kur šodienas pulka var meklēt pamatu tādām Petjam?

Uzreiz pēc pirmā lasījuma man ar Petju kaut kas saskaidzās, pirmo reizi — man gan to lomu nav bijis tik daudz — uzreiz spēju identificēt cēties ar lomu. Kroders teica: Petjam vajag darīt tā vai šitā, un nebija nekādu prētrunu. Iepriekš vienmēr ir bijis brīdis, kad gribas rezosram teibst — nē, mans varonis nevar tā darīt. Mans tēvs pēc «Kīrsu dārzā» teica, ka Petja daudz kur redzējis mani. *Pu lieļam* mums abiem ir daudz kas kopīgs.

Val Petja ir revolucionārs?

Jā... Bet tikai kā runātājs, līdz darbiem viņš netiek. Principā viņš ir tāds kārtīgs demogs, un Kroders tieši tā arī teica. Ja viņam uzņāk *bdings*, viņš kaut kur aiztriecas, kaut ko pasāk, bet neko neizdara līdz galam. Augstskolu nav pabeidzis. Nauda viņam nav svarīga. Galvenais, lai kāds no malas pasaka: vai, cik jūs esat gudri! Tāpēc viņam patīk Ana. Un nepatīk Lopahins, kas visu laiku kaut ko dara, bet nesaprot tos, kas tikai filozofē. Nav jau tā, ka viņš runā tikai pa gaisu. Bet, ja viņam pēkšņi teiktu: mēs piekrtam tavai idejai, ņem un iesies, man liekas, ka viņš ar savu ideju ļoti ātri *aplūztos*.

Neesmu simtprocentīgi izdomājis Petjas Trofimova biogrāfiju, bet lielos vīletenos tā man ir skaidra. Kroders pīrāk detalizēti arī neprastā, galvenais bija saprast, no kurienes viņš ir nācis un kurp iet. Man liekas, viņš varētu būt bērnis. Bet varbūt viņa vecāki dzīvo dzīļos laukos, kur viņš kāju vairs nav spēris.

Man pašam arī uzņāk tādas lielas domas. Vakar sēdēju rindā pie zobārsta un skatījos, ka mamma auklē bērniņu. Un domāju: kāpēc bērns nomierinās, kad viņu šūpā? Un izdomāju. Kad viņu iznesā, tad viņš pierod pie tādas kustības. Bā! Cik tas bija gudri! (*Smejas*.) Kaut gan patiesībā tas ir elementāri, bet ja to tā pasniedz... tad iznāk Petja Trofimovs!

Pavisam citādi cilvēki

Ko veicā teica par tavu profesijas izvēli? Istenībā es piepildīju viņu saptus. (*Atkal smejas*.) Viņi abi gribēja stāties aktieros, bet pieticos es un izjaucu viņu plānus. Bet mana mamma ir māksliniece — viņa nodarbojas ar cīrīmju.

Mam veicā teptat Valmieras rajonā ir izveidojusi *Campbill* ciematu «Rožkalnis» garīgi atpalikušiem

Neimanis, Karis 26. septembris

cilvēkiem. Agrāk Latvijā šos cilvēkus bieži vien lika nav slimi. Viņi ir citādi. Un šādu ciematu mēris ir viņus nevis izolēt, bet iemācīt viņiem strādāt, padarīt viņus noderīgus sabiedrībai.

Tā ideja nāk no anorganozofijas pamatlicēja Rūdolfa Steinerta. «Rožkalnes» viņi slauc govīs, strādā saimniecībā, gatavo ēst, tur ir tāda ražotne, kur viņi taisa burtnīcas Latvijas valdorskolām. Man liekas, tā ir tāda ideāla sabiedrība, tur neviens nestrādā naudas dēļ. Cilvēkiem, kas nodarbojas ar *Campbill* kustību, tas ir dzīvesveids. Protams, tagad tur arī ir grūtības, viss balstās lielākoties uz labdarību.

Mūsu gadījumā ideja nāca no Norvēģijas. Mamma aizbrauca uz Norvēģiju studēt, un vienīgā iespēja, lai mēs, visa ģimene, varētu braukt viņai līdz, bija apmesties un strādāt tādi ciematā. Mums ar māsu bija diezgan viegli — bērni jau cilvēkus nešķiro un pieņem tādas, kādi viņi ir. Bet tēvs vēlāk atzinās, ka sākumā bijījis, kā būs dzīvē starp cilvēkiem ar garīgu atpalicību, kamēr sapratu, ka viņi nav nekādi *psihie*, bet normāli cilvēki, unikāli, atvērti, ļoti sabiedriski. Jo vairāk tēvs tur dzīvoja, jo vairāk piekārs šiem cilvēkiem un nolēma ko līdzīgu izveidot Latvijā. Norvēģi ļoti palīdzēja.

Es arī palīdzu, kad varu. Bet tur jau nav vajadzīgas darba rokas. Tur ir vajadzīgi cilvēki, kas vadītu. **Tev ir diezgan pamatīga dzīves pieredze.**

Jā... Norvēģijā mēs sapazināties ar cilvēkiem no visas pasaules — Japānas, Ganas, Kanādas, Amerikas, Vācijas. Dzīvojot tādi vietā, īpaši jau no bērnu kājās, jebkāds rasisms kā tāds tiek izslēgts no apziņas. Kāds tur rasisms, ja tu skaidri redzi: visi ir cilvēki. Nav variantu!

To es atskārtu Kultūras akadēmijā, kad vajadzēja taisīt etides par novērojumiem. Domāju, jāiet uz tirgu, kaut kas jāpavēro. Bet es un viss. Nav jau arī tā, ka īpaši būtu krājis iespaidus. Vienkārsi tad, kad pienāk vajadzīgas brīdis, iesēdas zemapziņa un pasaka priekšā: acieries, cilvēki dara arī tā.

Sarunājis Edīte Tīšezere

Uzzināt Kārlis Neimanis
Dzimis 1984. gada 30. novembrī Jelgavā.
Mācījies Adažu Valdorfskolā un vēl 4 citās skolās.
Vairākus gadus dzīvojis un mācījies Norvēģijā.

Norvēģu valodu uzskata par otro mātes valodu.
Beidzis Valmieras 5. vidusskolu.

Valmieras mūzikas skolā apguvis vijoles spēli.
Absolvējis Latvijas Kultūras akadēmijas dramatiskā teātra un kino aktieru kursu.

Valmieras teātra aktieris kopā 2007. gada, spēlejis piecas lomas, patlaban O. Krodera režijā to sestā — Kristofers Rens Agatas Kristi detektīvlugā «Pelus sladzē».

Eiritmija (no grieķu val. «brīnīškais, harmoniskais ritms») — izteiksmīgas kustības māksla, ko iedibinājis Rūdolfs Steinerts ar domubiedriem 20. gs. sākumā. Sākotnēji tā domāta kā priekšnesums, bet pamazām atvien vairāk izmantota izglītībā, sevišķi Valdorfskolu sistēmā, kā kustību terapija.

Campbill ciemats «Rožkalnis» — sociāli terapeitiskas mājas, kas sākušas darbu 1999. gadā. «Kopā ar pieaugušiem cilvēkiem ar īpašām vajadzībām mēs mēģinām veidot mažu sabiedrību, kurā katrs indivīds var darīt vajadzīgu un iegūt pilnu darbu, justies pilnvērtīgs un nepieciešams sabiedrības loceklis. Māja ir atzišanas un uzticēšanās vieta.» (No www.campbilltrozkalni.lv)

taču visu laiku esmu dzīvojis vienā lielā cilvēku novērojumā! Jātausaic atmiņā kādi interesantāki tūpāji, un viss. Nav jau arī tā, ka īpaši būtu krājis iespaidus. Vienkārsi tad, kad pienāk vajadzīgas brīdis, iesēdas zemapziņa un pasaka priekšā: acieries, cilvēki dara arī tā.

KĀRLIS NEIMANIS UN VIŅA TEĀTRA AKTIERI (LIESMA, 2014. GADA 21. MARTS, 6. LPP.)

Un notiks brīnumainais jeb maza apunāšanas spēle, režisoram klātneesot

Ir paskrējis tikai gads, bet Rencēnu kultūras nama amatiereteātris atkal liek par sevi runāt.

Atkal tāpēc, ka pagājušā gada skatē rencēniešu *Sprīdītis*, izrāde, kurā spēlēja kā bērni, tā pieaugušie, žūrijai bija negaidīts pārsteigums tā vislabākajā nozīmē. Valmieras aktiera Kārļa Neimaņa vadīto kolektīvu slavēja žūrijas priekšsēdis, Rīgas aktieris Jānis Kaijaks, bet žūrijas locekle Dace Jurka vakar atcerējās: mums ļoti patika režisora koncepcija, aktierspēle, jo izrādē bija vairāki veiksmes stāstiņi, patika, ka izrādē bija nesamudzināta, kā reizēm gadās, bet — patiesa, tīra, dzīva.

No ikdienišķā izaug brīnumaini notikumi

Nu, savā otrajā darbības gadā, Rencēnu aktieri palaiduši tautas jaunu izrādē — *Skapis* ir tapis pēc slavenā stāsta par Vinniju Pūku un viņa draugiem. Izrādē, kā rakstīts programmiņā, ir «būdamā kā lielam, tā mazam, tā stāsta par bērna brīnumaino iekšējo pasauli, kurā mīt pasaku tēli...»

«Tā mēs, Pūks, lielāki un mazāki dzīvnieki, tur nākam no skapja, nevis katrs no savas aizkulišu malas, un šī mūsu režisora Kārļa izdoma ir tik precīza. *Sprīdītis* bija Sikstulene un Ragana, kārtīgi izspēlējot, cik jaudas būru Sprīdītis, jo pēc dabas esmu diezgan kustīga, nemierīga. Bet te — Pūks, kā jau lācis, lēns, mierīgs. Pirmās reizes bija šausmīgi grūti, strīdējot režisoram preti, ka tā lēni, daudz nedomājot, sēdēt nemāku. Bet tagad, kad par mūsu izrādī dzirdēju labas atsauksmes, prieks ir liels un gribas atkal skatīvi sajūst.» Zanna Šimonaka-Rinmane vērtē: izdevu-

sies izrādē ir režisora panākums. «Kārlis mēģinājums ar mums tik neparedzami interesanti strādā, liek izspēlēt visādas situācijas, piemēram, tēlot autobusa pasažierus vai dod uzdevumu saprast, iztulkot otra raidītās nesaprotamās skaņas. Pirmā brīdī liekas, kam mums tas, bet tad saproti: lai mēs cits citu saprastu, dzirdētu uz skatuves. Cits vingrinājums māca pat ar muguru sajūst partneri, vajadzīgā brīdī palīdzēt viņam, varbūt pat abiem kopā veiksmīgi iziet no kļūmīgas situācijas. Tā mazpamazām veidojamies paši un top izrādē.»

Ēzelīša lā tēlotāja Santa Medne kolektīvā ienākusi kopā ar dēlu — Artis no Sprīdīša izaudzis par Tīgeri. Santai vienmēr esot bijusi interese par teātri, pirms dažiem gadiem viņa labprāt iestudējusi nelielus skečus ar bērniem: «Nav man nekādas speciālas izglītības, bet kaut kā dzīvē tā kā pietrūka. Par laimi Ilona, mūsu kultūras nama direktorīte, nodibināja šo kolektīvu, un nevarat iedomāties, cik mums kopā ir labi, aizraujoši interesanti mēģinājumi! Tik daudz pozitīvu emociju, mēģinājumus ļoti labvēlīga gaisotne, un Kārlis iemāca skatuvei tik vajadzīgas lietas: pareizi runāt, kustēties, žestus, mīmiku, parādīja, kā pareizi likt grimu, pārtopot par dažādiem zvēriņiem, esam taču raiba kompānija: Sivēns, Trusītis, Ķengurs, Pūce, Vāvere...»

Cits citam — draugi un izpalīgi

Nav, nav viegli spēlēt dzīvniekus, dāmas izsaucas, un pastāsta, ka leģendā tēlos lieliski palīdzējis arī attiecīgais kostīms. Tos pašas gādājušas, šuvušas, krāsojušas,

RENCĒNU AKTIERI. Jaunākajā izrādē Pūks ar saviem draugiem, nākamajās — arī tie, ka šoreiz palikuši aiz lādra. Priekšplānā režisors Kārlis Neimanis.

vienīgi Lāča *ncuks* izirēts no teātra. Ilona Kalniņa piebilst: «Pašas arī grīr šjāmies, bet iegūt dzīvnieku seji ir daudz palīdzēja Anete Žingel (Trusītis) un Madara Gudre (Ķēngs). Viņām tāds mākslinieciskais skats — Anete ir fotogrāfe, Māra frizierīte Valmierā.»

Protams, «sīlākie komplimenti tiek Kārim Neimanim, un paldies Ilonai ka viņai ienākusi prātā doma vīu uzrunāt. «Sen, sen Rencēno: ir spēlētis teātris, veidoti nopie īi uzvedumi, man pat ir bilde ai toreizējiem aktieriem, bet ilgu āiku bija dzijš klusums.» Ilona alniņa pieļauj, ka zināmā mērē kolektīva atjaunošanu ietek hējusī Kārļa Neimaņa persona. Vīetējais puisis taču, *Rožkalis* ir izaudzis, profesionāli izskolojis, Valmieras teātra aktieris. «Jais, gudrs, inteliģents, un mūs saskan satvert to notī, ko p šī sajūtām un ko viņš vēlas kā ežisors. Mēģinājums mācārs es saprast, pozitīvu otru uztvert, as palīdz arī dzīvē

labāk komunicēt. Kārlim liels paldies par optimism un jauko humora izjūtu. Lai cik pats kādreiz ir noguris no sava darba vai arī satraukts pirms izrādēm, viņš vienmēr prot savākties, un līdz ar to arī mēs iemācāmies cienīt cits citu, ieklausīties otrā. Ja kādam nav laba oma, Kārlis to tūlīt pamana, samīļo, pasaka uzmundrinošu vārdu un — ejam un darām.»

Dāmas atzīstas: bērni un vīri jau ielāgojuši, ka teātris viņām ir svēta lieta, divus nedēļas vakarus viņu mājās nav! Arī izbraukumu reizēs — *Sprīdītis*, kas savā pirmajā skatē ieguva l pakāpi, ielūgumu uzstāties netrūka, jo laukos amatieraktieri tiek īpaši gaidīti, jo ir kā savējie, zemes lietām un saprašanai tuvi.

Rīt — Rūjienā

Un kundzes pēkšņi Jaujas vasarīgam draiskumam — pirmdienas mēģinājumā esot kārtīgi izsmējušās, iestudējot savu prezentācijas iznācienu amatiereteātrā

sabautujam Rūjienā, un mājās rāvušas skapius valā, meklējot kādreiz slavenās krimplēna kleitas un puīšiem kļošenes ar platiem galiem.

Rūjienas novada kultūras darba organizatore Kaija Laure nešaubās, ka būs vienreizēja sestdiena: «Tiksimies jau otrreiz, pagājušajā gadā Rūjienas novada teātru saiets ar septiņiem kolektīviem notika manā Lodes kultūras namā, šogad pieteicās 12 kolektīvi no Kauguriem, Viļciema, Matīšiem, Kārķiem, Rencēniem, Ramatas, Bērzaimes, Dikļiem, Vecates, Lugažu muižas, protams, paši rūjieniēši un mēs no Lodes. Skaidrs, ka Lodē vairs nebūtu rūmes, tāpēc vispirms spēlēsīm skatītājiem un pēc tam atpūtīsimies Rūjienas kultūras namā. Ir tikai prieks, ka cilvēki grib spēlēt teātri. Mūsu pasākumam dots nosaukums *Skurbums pāriet, dullums — nē*. Jo viss ir kā dzīvē: dzērumu var izgulēt, bet teātra dullums nepāriet nekad! Tā jau ir diagnoze.

AMATIERTEĀTRA «JAUTRA KOMPĀNIJA» REPERTUĀRS

- Pirmajā darbības gadā teātris iestudē A. Brigaderes lugu «Sprīdītis», otrajā «Skapis» (pēc A. Milna darba bērniem «Vinnijs Pūks un viņa draugi»), trešajā – režisora veidota izrāde pēc Herlufa Bidstrupa karikatūrām. Kā nākamais iestudējums seko Rūdolfā Blaumaņa drāma «Indrāni»

«JAUTRA KOMPĀNIJA». «SPRĪDĪTIS»

- Lomās:

S. Medne, D. Zariņš, M. Gudre, A. Mednis,
R. Blažis, K. Rokena, I. Kalniņa, I. Žingele,
V. Vadmalīņa, A. Žingele, Ž. Šimoņaka,
R. Beķere, E. Zeide, u. c.

«JAUTRA KOMPĀNIJA». «SKAPIS»

«JAUTRA KOMPĀNIJA». «HOTEL BIDSTRUP»

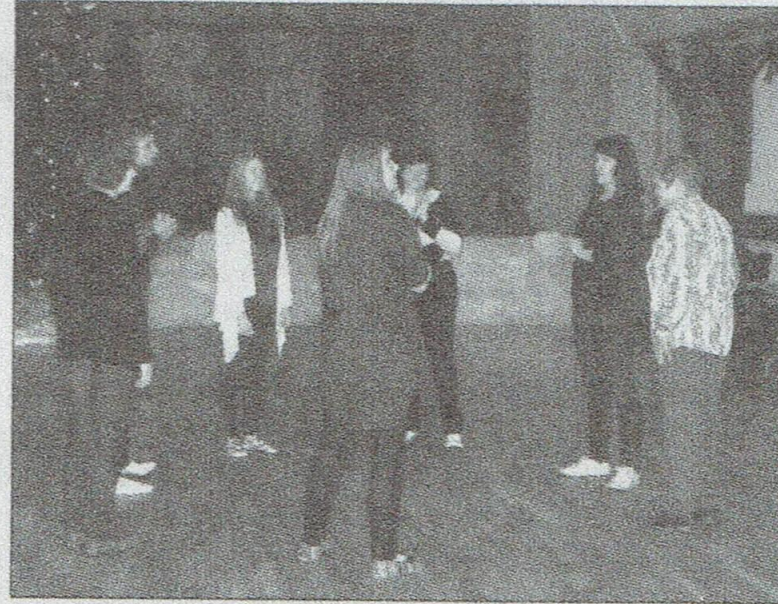
ZIŅAS NO «JAUTRAS KOMPĀNIJAS» RADOŠĀS DZĪVES (BURTNIEKU NOVADA VĒSTIS, 2015. GADA JANVĀRIS, NR. 1 (71) 1. LPP.)

No karikatūrām top izrāde

Trešajai sezonai Rencēnu pagasta kultūras namā gatavojas Rencēnu amatierteātris, kuru vada Valmieras teātra aktieris Kārlis Neimanis. Vēlme izmēģināt roku režijā viņam bijusi jau sen, tāpēc aktieris atsaucies aicinājumam vadīt amatierteātri. Dalībnieki stāsta, ka Kārlis Neimanis, kā režisors, ir radošām idejām bagāts, taču izpausmes brīvību neliedz arī kolektīvam.

Dalībnieki atzīst, ka darbošanās teātrī ir iespēja gan radoši izpausties, gan izrauties no ierastās ikdienas. Vasarā ar izrādi "Skapis", kas tapusi pēc Vizmas Belševicas darba "Vinnijs Pūks un viņa draugi" motīviem, amatierteātris viesojies gan vietējos kultūras namos, gan attālākos. Pirmajā darbības gadā tika iestudēta izrāde "Sprīdītis".

Amatierteātra repertuāra izvēle nav vienkārša, jo kolektīvā pārsvarā darbojas sievietes, tāpēc iestudēt klasiskas izrādes par vīrieša un sievietes attiecībām nevar. "Šobrīd strādājam ar Herlufa Bidstrupa karikatūrām, kas lielākajai daļai cilvēku varētu šķist dīvaini. Mēs vērtējam komiksu bez teksta. Skatoties tikai uz attēliem, izprotam

stāsta morāli. Būtībā tie ir komēdijas pamati, no kuriem mēs veidojam izrādi," stāsta Kārlis Neimanis.

Edīte Stērste, Burtnieku novada pašvaldība

ZIŅAS NO «JAUTRAS KOMPĀNIJAS» RADOŠĀS DZĪVES (BURTNIEKU NOVADA VĒSTIS, 2015. GADA DECEMBRIS, NR. 23 (93), 1. LPP.)

Pirmo pakāpi iegūst Rencēnu kultūras nama amatiereteātris

5. decembrī Burtnieku novada pašvaldība organizēja pirmo amatiereteātru skati, kas notika Rencēnu kultūras namā.

Kopumā skatē piedalījās 4 amatiereteātri. Skatē Burtnieku novadu pārstāvēja Matīšu un Rencēnu kultūras namu amatiereteātru kolektīvi, savukārt no blakus novadiem piedalījās Kārķu Tautas nama un Dikļu kultūras nama amatiereteātri.

Skates mērķi un uzdevumus noteica nolikums – popularizēt amatiereteātru darbību sabiedrībā, izvērtēt novadu amatiereteātru iestudējumus aizvadītajā sezonā, veicināt novadu amatiereteātru māksliniecisko izaugsmi un kvalitatīvu attīstību, kā arī nodrošināt amatiereteātru darbības nepārtrauktību novadā.

Amatiereteātri pieteicās skatei ar dažādu žanru iestudējumiem, kas nebija atrādīti iepriekšējo gadu skatēs. Skatei pieteiktajām izrādēm bija jābūt saskaņotām ar AKKA/LAA. Skati vērtēja rīkotāja sastādīta žūrijas komisija, kuras sastāvā tika uzaicināti Nacionālā Kultūras centra eksperti pēc šādiem kritērijiem: literārā materiāla atbilstība, režisora darbs, aktieru darbs, scenogrāfija/ vizuālais noformējums, izrādes koptēls. Iestudējumi tika vērtēti 50 punktu sistēmā, kas piešķir attiecīgo pakāpi.

Izrāžu vērtēšanas procesā ekspertiem bija tiesības noteikt papildus kritērijus. Ekspertu komisijā darbojās aktieris un režisors Agris Māsēns, aktrise Lelde kalēja, Burtnieku novada domes priekšsēdētāja vietnieks Raimonds Indrāns, kā arī kultūras namu vadītājas – Ingūna Vintēna un Anda Jukāme. Iestudējumi, kuri novērtēti ar 45 – 50 punktiem, var pretendēt tikt izvirzīti dalībai Latvijas amatiereteātru iestudējumu Vidzemes reģiona skatē.

Pirmā pakāpe tika piešķirta Rencēnu kultūras nama amatiereteātrim (izrāde: "Hotel Bidstrup", režisors: Kārlis Neimanis). Otro pakāpi žūrija piešķir Kārķu tautas nama amatiereteātrim "Strops" (izrāde: "Trīsarpus atraitnes",

režisore: Dace Pieče) un Dikļu kultūras un informācijas centra amatiereteātrim (izrāde: "Prieka sapnis īss..."), režisore: Inna Krēslīņa). Savukārt trešā pakāpe tika piešķirta Matīšu kultūras nama amatiereteātrim (izrāde: "Priekšniecību gaidot", režisore: Nelda Baiļīte).

*Ligita Jenča, Kultūras darba organizatore
Ieva Reihmane, Burtnieku novada pašvaldība*

AMATIERTĒĀTRU SKATE RENCĒNOS (BURTNIEKU NOVADA VĒSTIS, 2016. GADA DECEMBRIS, NR. 18 (111), 6.LPP.)

2016.gada decembris

Amatierteātru skatē Rencēnos

3.decembrī Burtņieku novada pašvaldība organizēja Vidzemes novadu amatierteātru skati, kas notika Rencēnu kultūras namā. Teātra mīļotājiem tā bija vienreizēja iespēja vienkopus redzēt, baudīt un vērtēt Vidzemes novadu aktieru un režisoru sniegumu. Savukārt paši skates dalībnieki, pēc katra iestudējuma noskaņšanās, varēja iegūt vērtīgus profesionāļu padomus no žūrijas.

Kopumā skatē piedalījās 6 amatierteātri. Burtņieku novadu skatē pārstāvēja Matīšu un Valmieras pagasta kultūras namu amatierteātru kolektīvi, savukārt no blakus novadiem piedalījās amatierteātri no Mazsalacas, Kauguriem, Dikļiem un Bērzaines.

Vidzemes novadu skate notiek katru gadu, un tajā kolektīvi izrāda dažādu žanru un stilu izrādes. Amatierteātru veikumu šogad vērtēja ļoti nopietna žūrijas komisija, kuras sastāvā bija teātra kritiķe Zane Radzobe, teātra režisore un pedagoģe, teātra "Skatuve" direktore Anna Eižvertiņa, kā arī dramaturgs Jānis Jurkāns.

Skatē vislielāko žūrijas atzinību un augstākās pakāpes diplomu ieguva Beverīnas novada Kauguru pagasta amatierteātris ar izrādi "Ragana" (režisors Oskars Morozovs).

Bet pirmās pakāpes diplomu saņēma Mazsalacas novada Ramatas amatierteātris ar izrādi "Pēdējā griba" (režisore Gunta Maskaviča). Abu kolektīvu iestudējumi izvirzīti reģiona skatei, kas notiks Alūksnē 2017.gada februārī.

Otro pakāpi žūrija piešķīra Dikļu pagasta amatierteātrim ar iestudējumu "Trīs ar pus atraitnes" (režisore Inna Krēšliņa) un Bērzaines amatierteātrim ar iestudējumu "Atraitnes vīrs" (režisors Andris Liepiņš). Tāpat otrās pakāpes diplomu ieguva arī abi Burtņieku novada amatierteātri gan Valmieras pagasta amatierteātris, kas skatē piedalījās ar izrādi "Ak, nauda, naudiņa jeb viņa augstība SERTIFIKĀTS" (režisore Iveta Kļaviņa), gan Matīšu amatierteātris, kas skatē startēja ar iestudējumu "Burvīgie blēži" (režisore NeldeBailīte – Irmeja).

Vienlaikus skatē apbalvoti tika arī labākie aktieri un aktrises. Labākās aktrises titulu saņēma Māriete Kūrēna no Mazsalacas teātra par Mades lomas atveidojumu. Bet labākā aktiera gods tika Artim Birzlejam no Kauguru teātra par skrīvera kunga lomu.

Ilona Kalniņa, Rencēnu kultūras nama vadītāja

«JAUTRA KOMPĀNIJA». R. BLAUMANIS «INDRĀNI»

«JAUTRA KOMPĀNIJA». R. BLAUMANIS «INDRĀNI»

- R. Blaumaņa lugas «Indrāni» pirmizrāde notiek Rencēnu kultūras namā 2017. gada 27.novembrī.
- Lomās: Ināra Žingele, Dzintra Āboliņa, Edgars Zeide, Ivita Goldberga – Miljone, Maija Lepiksone, Gatis Cukmacis, Raimonds Indrāns, Madara Gudre, Maija Skrača, Kārlis Neimanis, Elīna Bombaka, Alīna Parfjonova, Valda Savicka, Ilona Kalniņa

AICINĀJUMS UZ TEĀTRU SKATI RENCĒNOS (BURTNIEKU NOVADA VĒSTIS, 2017. GADA NOVEMBRIS, NR. 34 (127), 5.LPP.)

Rencēnos aicina uz amatierteātru skati

Ilona Kalniņa,
Rencēnu pagasta kultūras nama vadītāja

Sestdien, 2. decembrī, Rencēnu kultūras namā norisināsies amatierteātru skate, kuru aicināts apmeklēt ikviens interesents. Šī ir lieliska iespēja uz vienas skatuves redzēt piecu amatierteātru labākās izrādes. Ieeja uz visām izrādēm kopā EUR 3.00.

Programma:

Plkst. 10:00 Matīšu pagasta amatierteātris. Pēc Jetes Užānes dienasgrāmatas "Rāmi tek Rūnavots". Režisore Nelda Bailīte Irmeja;

Plkst. 11.30 Rencēnu pagasta amatierteātris "Jautra kompānija" A.Blaumanis "Indrāni". Režisors Kārlis Neimanis;

Plkst. 13.30 Valmieras pagasta amatierteātris Andris Niedzviezis "Dūdene zin...". Režisore Iveta Kļaviņa;

Plkst. 15.40 Valkas novada Kārķu tautas nama amatierteātris "Strops". Māra Jakubovska "Tās govīs". Režisore Dace Pieče;

Plkst. 18.10 Mazsalacas novada amatierteātris "Ramata" A. Brigadere "Kad sievas spēkojas". Režisore Gunta Maskaviča.

RADOŠAIS FESTIVĀLS «ĻEMBASTS»

- 2017. gada 6., 7. maijs.
- Rencēnos notiek radošais festivāls «Ļembasts». Tā mērķis: popularizēt amatierkolektīvu darbību, paplašināt kolektīvu dalībnieku redzesloku un celt aktiermākslas meistarību.
- Festivālu organizē Rencēnu amatierteātris «Jautra kompānija» ar Burtnieku novada pašvaldības finansiālu atbalstu.
- Rencēnu pagastā pulcējas dažādu Ziemeļvidzemes amatierteātru dalībnieki. Festivāla ietvaros notiek meistarklases aktiermākslas tehniku – improvizācijas, skatuves cīņu, priekšmetu teātra pamatu, u.c. apgūšanai. Meistarklašu autors Kārlis Neimanis.
- Festivāla viesi – pasniedzējs no Somijas Oula Kitti un lietuvietis Miķelis Žideļūns. Arī latviešu teātra spēlmaņi – Latvijas Leļļu teātra aktieri, Kaspars Breidaks – improvizācijas teātra pārzinātājs un pasniedzējs.
- [www.burtniekunovads.lv\(ljembasts\)](http://www.burtniekunovads.lv/ljembasts)

RADOŠAIS FESTIVĀLS «ĻEMBASTS» (BURTNIEKU NOVADA VĒSTIS, 2017. GADA MAIJS, NR. 26 (119), 1. LPP.)

Radošais festivāls "Ļembasts" pulcina amatiereteātrus Rencēnos

Divas dienas, 6. un 7. maijā, Rencēnos amatiereteātru radošais festivāls "Ļembasts" pulcēja dažādu Ziemeļvidzemes amatiereteātru dalībniekus. Tā ietvaros notika meistarklases, kurās profesionālu pasniedzēju vadībā varēja apgūt dažādas aktiermākslas tehnikas - improvizāciju, skatuves cīņu, priekšmetu teātra pamatus u.c.

Ikdienā, darbojoties katram savā kolektīvā, bez "skata no malas", savstarpējās pieredzes apmaiņas un profesionālu pasniedzēju piesaistīšanas, kolektīva aktiermākslas meistarības celšana ir apgrūtināta. Raiskuma amatiereteātra "Punkts uz i" vadītāja Inese Kalniņa stāsta: "Vadu kolektīvu bez režisora izglītības, tāpēc cenšos izmantot visas iespējas, kur var iegūt zināšanas. Savā novadā arī esam rīkojuši šādas radošas darbnīcas kopā ar Vari Vētru, kas bija noderīgi un uzrunāja pieteikties arī "Ļembastam". Šoreiz lielākais ieguvums bija iespēja apgūt dažādu cīņu veidus - sākot no visvienkāršākās plaukas līdz zobenu cīņām uz skatuves - kas līdz šim bija sveša un, spēlējot lugas, pietrūka".

Visvairāk fiziskās atdeves no dalībniekiem prasīja skatuves cīņas nodarbības, kuras vadīja skatuves cīņu režisors un horeogrāfs Oula Kitti (Somija). Dalībnieki ieguva iemaņas dažādos cīņas paņēmienos, kas ir ļoti svarīgas, lai radītu skatītāju acīm ticamas cīņu ainas un apgūtu cieņpilnu attieksmi pret ieroci, cīņas procesus un cīņas partneri. Iztēli un radošo domāšanu dalībniekiem rosināja priekšmetu teātra nodarbības kopā ar Miķeli Žideļūnu, Latvijas Leļļu teātra aktieri, un Edgaru Liporu, ilggadējo kustību teātra pasniedzēju, multinstrumentālistu un vīru kopas «Vilki» vadītāju. Priekšmetu teātra

nodarbību laikā tika apgūtas prasmes dzīvu būtnu īpašības piešķirt sadzīves priekšmetiem un iesaistīt tos izrādes tapšanā.

Improvizācijas meistarklases notika kopā ar Kasparu Braidaku, improvizācijas teātra "Spiediens" vadītāju un "Dzīvesprieka skolas" improvizācijas pasniedzēju. Pēc nodarbībām viņš secina: "Atsaucība un atdeve no dalībniekiem ir augsta, ļoti nopietni attiecas pret darbu, par ko ir liels prieks. Ceru, ka no nodarbībām viņi gūs iedvesmu, praktiskas iemaņas, ko izmantot, lai skatītājiem būtu interesantāk. Paldies

viņiem par dzīvesprieku, emocijām."

Festivālā "Ļembasts" savā skatuves pieredzē dalījās arī tā idejas autors Kārlis Neimanis, Valmieras Drāmas teātra aktieris, Rencēnu amatiereteātra "Jautra kompānija" režisors. Pēc pirmās dienas nodarbībām dalībnieki viņa koncertā "Teātra anekdotes un mūzika" varēja klausīties interesantos stāstos "iz teātra dzīves" un baudīt mūziku no dažādām izrādēm.

Amatiereteātru radošā festivāla "Ļembasts" mērķis ir popularizēt amatiereteātru kustību, paplašināt amatiereteātru kolektīvu dalībnieku redzesloku un celt aktiermākslas meistarību. Festivāls norisinājās ar Burtņieku novada pašvaldības un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu.

VALSTS
KULTŪRKAPITĀLA FONDS

*Edīte Stērste,
Burtņieku novada
pašvaldība*

RADOŠAIS FESTIVĀLS «ĻEMBASTS»

«Jautras kompānijas» pastāvēšanas laikā notiek arī otrs radošais festivāls «Ļembasts». Tā ietvaros notiek improvizācija, kuru vada aktieris, «dzīvesprieka skolas» pasniedzējs, Kaspars Breidaks. Aktieri skolojas skatuves kustību un ķermeņa apziņas mākslā - pasniedzējs Edgars Lipors, bet «Drāma un komēdija etīdēs» tēmā konsultē VDT aktieris Kārlis Neimanis

LATVIJAS REPUBLIKA
BURTNIEKU NOVADA PAŠVALDĪBA
Reģistrācijas Nr. 90009114148, Juridiskā adrese : Jāņa Vintēna iela 7, Burtnieki, Burtnieku pagasts,
Burtnieku novads, LV-4206
Pasta adrese: Vanāgu iela 4, Valmiermuiža, Valmieras pagasts, Burtnieku novads, LV-4219
Tālrunis 64226643, fakss 64238257, e-pasts: info@burtniekunovads.lv, www.burtniekunovads.lv

Burtnieku novada Valmieras pagastā

APSTIPRINU
Burtnieku novada pašvaldības izpilddirektors

_____ M.Kļaviņš

2018.gada "22." februāris

Amatierteātru radošais festivāls - ĻEMBASTS

Nolikums

Projekta mērķis un uzdevumi

1. Festivāla mērķis ir popularizēt amatierteātru kolektīvu darbību, paplašināt dalībnieku redzesloku un celt aktiermākslas meistarību.
2. Festivāla uzdevumi:
 - Iepazīstināt ar dažādām aktiermākslas tehnikām – improvizāciju, skatuves kustību, ķermeņa valodu, drāmu un komēdiju etiķi;
 - Sekmēt Ziemeļvidzemes amatierteātru sadarbību;
 - Iestudēt kopīgas improvizācijas etiķi.

Festivāla rīkotāji, norise laiks un vieta

Festivālu organizē Rencēnu kultūras nama amatierteātris "Jautra kompānija" ar Burtnieku novada domes finansiālu atbalstu.
2018. gada 24.marts, Burtnieku novada Rencēnu KN un Rencēnu pamatskola.

Festivāla programma

24.marts

Pl. 8.30 – 9.00 Pulešanās Rencēnu pamatskolā

Pl. 9.00 Brokastu kafijas galds

Pl. 9.30 Festivāla atklāšana, darba plāna prezentācija, iepazīšanās, iesildīšanās

Dalībnieki sadalās 3 grupās, katrā 20 dalībnieki.

Katra grupa piedalās 3 nodarbībās :

1. Improvizācija - vada aktieris, dzīvespriekaskolas.lv pasniedzējs Kaspars Breidaks.
2. Skatuves kustība un ķermeņa apziņa – vada Leļļu teātra aktieris Edgars Līpors.
3. Drāma un komēdija etiķi – vada VDT aktieris Kārlis Neimanis.

Nodarbību laiki:

Pl.10.00 – 12.30

Pl.12.30 - 13.30 Pusdienas skolā

Pl.13.30 – 15.30

Pl.16.00 – 18.00

Pl. 18.30– 19.00 Gatavošanās noslēguma pasākumam Rencēnu KN

- Pl. 19.00 - dienas apskats ar kustību un improvizāciju etiķi,
- dalībnieku godināšana,
 - saviesīgs vakars ar mūziku, dejām un stāstiem kultūras namā (groziņi).

Dalībnieki

Festivālā piedalās Burtnieku novada un kaimiņnovadu amatiererteātri. Kopumā meistarības darbnīcās var piedalīties 60 dalībnieki. Katrs kolektīvs var pieteikt līdz 7 dalībniekiem. Viena festivāla dalībnieka dalības maksa 3,00 eiro. Kolektīvs līdz 2018. gada 10. martam iemaksā dalības maksu skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu Burtnieku novada pašvaldības kontā:
J. Vintēna iela 7, Burtnieki, Burtnieku pagasts, Burtnieku novads, LV – 4206
Reģ. Nr. LV90009114148 A/S SEB Banka, Konts Nr. LV98 UNLA 0050014274092, Kods UNLA LV2X.

Burtnieku novada amatierteātru dalībniekiem dalības maksa nav jāmaksā.
Ja pēc 10. marta meistarības darbnīcās būs iespēja pieteikt vairāk dalībniekus no viena kolektīva, par to tiks paziņots atsevišķi.

Lūgums pieteikumu (Pielikums Nr.1.)sūtīt: e-pasts ilona.kalniņa@burtniekunovads.lv Ilona Kalniņa, 29183069.

Katram festivāla dalībniekam līdzi jāņem ērts apģērbs (vēlams arī maiņas apģērbs) un apavi. Noderēs arī līdz paņemtais dzeramais ūdens.

Izmaksas un transports

Apmaksu par ēdināšanu veic skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu katrs amatierteātris atsevišķi pēc ēdināšanas firmas piedāvātā rēķina. Viena dalībnieka ēdināšana – 9,00 eiro (brokastis, pusdienas, vakariņas).

Transportu uz festivālu nodrošina paši dalībnieki.

Rencēnu kultūras nama vadītāja

I.Kalniņa

PAR TEĀTRA SPĒLĒŠANU BURTNIEKU NOVADĀ (BURTNIEKU NOVADA VĒSTIS, 2017. GADA JŪNIJS, NR. 29 (122), 3.LPP.)

Lai kā mainītos laiki, māksla paliek vienmēr

Līgita Jenča,
Matīšu kultūras nama vadītāja

Teātris ir pazīstams jau no antīkās pasaules un cauri gadsimtiem, mainoties līdzī laikam, tā ir viena no tām mākslām, kas palīdz uzurēt tautas garu. Skatoties izrādē, mēs identificējamies ar iestudējuma varoņiem un izrādē amatieru kolektīviem ir iespēja pateikt ko tādu, ko ikdienā grūtu pateikt, vai, ko pat ir aizliegts teikt tiešos vārdos vai rakstu darbos. Mūsdienās sabiedrībā valda postmodernisms un tikai ar izrādēm ir iespēja sabiedrībai palūkoties uz mūsu ikdienu no malas, neslēpjot arī negatīvo.

Burtņieku novadā šobrīd darbojas trīs amatieru kolektīvi Rencēnu, Valmieras pagasta un Matīšu kultūras namos, kuriem ir dotas iespējas piedalīties novada un reģiona skatēs, lai saņemtu "ceļazīmi" dalībai nākamā gada Dziesmu un Deju svētku pasākumos Rīgā. Kārtējā skate novadā notiks decembra sākumā. Ierosmei, sagaidot Ādolfa Alunāna 170. jubileju 2018. gadā, amatieru režisoriem līdztekus jau labi zināmajām lūgām "Pašu audzināts", "Priekos un bēdās", "Mucenieks un muceniece", "Icīgs Mozes", "Džons Neilands", "Kas tie tādi, kas dziedāja", "Lielpils pagasta vecākie", "Seši mazi bundzenieki", "Visi mani radi raud", "Pārticība un nabadzība", "Mūsu senči", "Draudzes bazārs" Nacionālais kultūras centrs lugu katalogu papildinājis ar trim lūgām (viencēliem): "Baģāta brūte", "Mūsu pokāls" un "Skolotāja tupeles". Pēc Amatieru reģiona skates uzzināsim, kuri Vidzemes kolektīvi piedalīsies pasākumos Dziesmu svētku laikā Rīgā un kuri tiks uzaicināti ar izrādēm uz Jelgavu.

Mūsu novada amatieru kolektīviem ir dažāds "vecums". Pirmais nodibinājās Matīšos un šoruden Matīšu amatieru kolektīvam apritēs 10 darbības gadi. Visu šo laiku kolektīvu vadījusi, aktierus audzinājusi un iestudējumus veidojusi režisore Nēlda Bailīte – Irmeja. Matīšu kultūras nama amatieru kolektīvis 8. jūlijā dosies uz Tukuma novada Lestenes pagastu, lai piedalītos amatieru festivālā ar L.Stumbres lugu "Burvīgie blēži". Pavisam nesen šī iestudējuma desmito izrādē kolektīvs rādīja Limbažu novada Skultes kultūras integrācijas centrā Edgara Liepiņa ceļojošās balvas amatieru konkursā, kur tika izrādīti trīs L.Stumbres "Burvīgo blēžu" iestudējumi. Šo lugu konkursā rādīja arī paši skultieši un vēl Rundāles amatieru kolektīvs. Vērtētājos bija Dailes teātra aktieris Andris Bērziņš, māksliniece Inese Gūtmane un aktieris un režisors Valdis Liepiņš. No trim "Burvīgo blēžu" iestudējumiem balvu par labāko izrādē saņēma Matīšu kultūras nama amatieru kolektīvs.

Šajā sezonā Rencēnu kultūras nama amatieru kolektīvs iestudē R.Blaumaņa lugu "Indrāni" – rež. Kārlis Neimanis. Valmieras kultūras nama amatieru kolektīva jauniestudējumam A.Niedziedzi "Dādene zin" (rež. Iveta Kļaviņa) nesen bija pirmizrāde. Savukārt Matīšu kultūras nama amatieru kolektīvs (rež. Nēlda Bailīte-Irmeja) pēc radio raidījuma un literārā materiāla iestudē izrādē "Jētes dienasgrāmata".

Informatīvi

5. un 6. augustā Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā

Matīšu amatieru kolektīvi ar sadraudzības kolektīviem pie E. Liepiņa pieminekļa Skultē

Rencēnu amatieru kolektīvs 2015. gada skatē

Valmieras pagasta amatieru kolektīva iestudējumā "Ak, naidīga, naidīga"

notiks III Latvijas mazpilsētu un pagastu amatieru kolektīvu svētki.

Latvijā aizvien aktīvāk veidojas arī jauniešu teātri. 2017. gada oktobrī teātra grupas, ar dalībniekiem vecumā no 16-25 gadiem, kuru repertuārā ir Raiņa vai Aspazijas, kā arī latviešu dramaturģijas iestudējums, aicinātas piedalīties festivālā Jūrmalā. Tas var būt literārs uzvedums, skatuvisks priekšnesums, jaunradījums, kas saistīts ar Raiņa un Aspaziju, kurš iekļautos festivāla mākslinieciskajā koncepcijā.

«JAUTRA KOMPĀNIJA» - PIRMIE!

- 2017. gada 2. decembris.

Rencēnu kultūras namā norisinās amatierteātru skate. Tajā piedalās 5 amatierteātri – Matīšu pagasta amatierteātris, Rencēnu pagasta amatierteātris «Jautra kompānija», Valmieras pagasta amatierteātris, Valkas novada Kārķu tautas nama amatierteātris «Strops» un Mazsalacas novada amatierteātris «Ramata». «Jautra kompānija» iegūst žūrijas izvērtēto un piešķirto augstāko pakāpi, kas ļauj piedalīties reģionālā skatē martā, Smiltenē

«JAUTRA KOMPĀNIJA» – PIRMIE! (BURTNIEKU NOVADA VĒSTIS, 2017. GADA DECEMBRIS, NR.35 (128), 4. LPP.)

Teātra tradīciju glabātāji

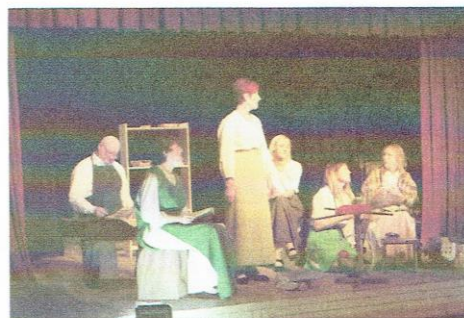
Silvija Geikina,
teātra zinātniece

Aizvadītajā sestdienā mājīgajā Rencēnu kultūras namā, priecīgā un satraukuma pilnā gaisotnē, notika Burtņieku novada amatierteātru skate. Pēc aizvadītās dienas varam droši teikt, ka skates mērķis tika sasniegts. Pieci novada amatierteātri, kuri piedalījās šajā skatē ir teātra mākslas glabātāji un attīstītāji. Visos ir solīds dalībnieku skaits, talantīgi tēlotāji, kuriem pa spēkam dažādas lomas, un ilggadīgs nepārtrauktas darbības laiks.

Jau pati pirmā izrāde "Rāmi tek Rūnavots", kuru pēc Jētes Uzānes jeb Cimdu Jētiņas, kā viņa savas dzīves laikā bieži tika dēvēta, dienasgrāmatas bija iestudējis Matīšu pagasta amatierteātris režisores Neldas Bailtes Irmejas režijā priecēja ar savu sirsni, silto atmosfēru. Iestudējuma vienkāršais, gaumīgais skatuves iekārtojums, kurā dominēja rakstaini cimdi ļoti iedēvējās Rencēnu kultūras nama zālē izvietotajā tautas daiļamata meistarū izstādē ar austajiem galdautiem, segām, aizkariem. Latviešu sieviešu čaklās rokas, viņu labā krāsu un formu izjūta bija kā labs papildinājums noskaņai, kuru uz skatuves radīja aktieri, stāstot par kādu smagas slimības piemeklētu stipru sievieti, kura nepadodas liktenim, bet piepilda savu dzīvi ar mākslu, un ļoti labestīgu, mīlestības pārpilnu attieksmi pret pasauli un cilvēkiem. Tieši šis mīlums, sirsniņgums un vienkāršība, kas kā silta straume plūda no skatuves bija šīs izrādes lielākā vērtība.

Mākslinieciski visgatacākais un pārliecinošākais iestudējums šajā skatē bija Rencēnu pagasta amatierteātra interpretētie Rūdolfa Blaumaņa "Indrāni". Valdzināja režisora Kārļa Neimaņa un teātra dalībnieku cieņas pilnā attieksme pret Blaumaņa lugu, precīzās un iekšēji papildītās tēlu savstarpējās attiecības. Sāpīgais, visos laikos aktuālais vecās un jaunās paaudzes konflikts, vērtību nesaderība tika atklāta ne tikai pretstatot tēva un dēla pārliecības, bet cenšoties rast atbildi uz jautājumu, kādēļ vienas ģimenes cilvēki, kuri patiesībā mīl cits citu, nespēj rast izlīgumu un sapratni.

Aizrautīgs spēles prieks, un sava veida amizēšanās ar lugas tēliem un notikumiem ieskanējās Mazsalacas novada amatierteātra "Ramata" iestudētajā Annas Brigaderes lugā "Kad sievas spēkojas". Uzveduma režisore Gunta Maskaviča šķiet bija aicinājusi aktierus ne tikai saprast un iejusties lugas tēlos, bet arī ar nelielas, smalkas ironijas devu it kā paskatīties

Fragments no izrādes "Rāmi tek Rūnavots"

uz tēliem no malas. Iestudējuma dalībniekiem tas izdevās. Izrāde priecēja un uzjautrināja ne tikai ar interesantiem raksturiem, raitu ritmu, bet arī ar vieglu smaidu par cilvēku vajībām, nerealizētām ilgām un vēlmēm.

Valmieras pagasta amatierteātra sniegums- Andra Niedzvidza "Dūdene zin..." Ivetas Kļaviņas režijā un Valkas novada Kārķu tautas nama amatierteātra "Strops" iestudētais Māras Jakubovskas darbs "Tās govīs" Daces Pieces vadībā, šajā skatē liecināja, ka abos kolektīvos ir daudz talantīgu tēlotāju, vairāki pat spoži raksturkomiki, kuriem pa spēkam mākslinieciski kvalitatīvas komēdijas. Abu kolektīvu izvēlētais materiāls bija apšaubāmas literārās kvalitātes darbi, kas ierobežoja tēlotājus, un neļāva pilnā mērā izpausties viņu talantam.

Skates žūrijas ekspertu vārdā vēlos izteikt pateicību Burtņieku novada pašvaldībai, Rencēnu kultūras namam par labo skates organizēšanu un norisi.

Burtņieku novada amatierteātra skates rezultāti: Rencēnu kultūras nama amatierteātris "Jautra kompānija" ieguva augstāko pakāpi. Mazsalacas novada amatierteātrim "Ramata" - 1. pakāpe. Abi amatierteātri nopelnīja iespēju doties uz reģionālo skati, kas norisināsies 3. un 4. martā Smiltene!

2. pakāpi skatē ieguva Matīšu pagasta amatierteātris, bet 3. pakāpi - Valmieras pagasta kultūras nama amatierteātris un Kārķu tautas nama amatierteātris "Strops".

TEĀTRA SPĒLĒŠANA RENCĒNU SKOLĀ

- Ap 1921. gadu

Rencēnu skolā tiek iestudēta P. Gruzņas luga

«Kad jūra šalc»

14.

5. no labās Jūlijs Aboltskijs, 3. no labās māsa Oļģina Aboltska

P. Gruzņas lugas «Kad jūra šalc» izrādē Rencēnos

(pārņemta no G. Sarni)

NO SKOLAS VĒSTURES HRONIKAS

- 1927. gads. Skolēni iestudē teātra izrādes
- 1928. gada 1. martā skolā sāk strādāt Vilma Bembere, kas jau 1929. gadā māca bērniem spēlēt ludziņas.
- 1940. gads. Skolas absolvents Andrejs Upmacis atceras, ka 5. klasē lugā «Dullais Dauka» spēlēja jauno skolotāju
- 1950./51. māc. g. V. Bembere turpina vidusskolā ar skolēniem veidot teātra izrādes, kuras ierasti izrāda Žetonu vakaros. (Izrāžu dekorāciju autore arī pati Vilma Bembere)
- No 1954. gada – 1964. gadam (kopā 11 skolas izlaiduma klases) spēlēja lielas lugas.
- 1961. gads. Skolas absolvents Jāzeps Baško atceras, ka spēlēja Vīgantes lugu «Palmas zaļo vienmēr»

SKOLOTĀJA VILMA BEMBERE UN VIŅAS AUDZĒKŅI – TEĀTRA SPĒLĒTĀJI

TEĀTRA SPĒLĒŠANA RENCĒNU PAMATSKOLĀ.

ATMIŅU STĀSTS

Skolotāja **Ināra Krieva**, kas Rencēnu pamatskolā strādājusi kā direktora vietniece audzināšanas darbā, atceras:

Jau vairāk kā 20 gadus Rencēnu pamatskolā ir tradīcija, ka Ziemassvētku izrādes spēlē 4. un 7. klases skolēni. Kādreiz tie bija divi uzvedumi, bet pēdējos gados abas klases kopā iestudē vienu teātra izrādi Ziemassvētkos. Izrādēs pārtop gan pasakas, gan dažādu autoru darbi. Ar izrādēm skolēni viesojušies Rencēnu bērnudārzā, rādījuši tās pensionāru pasākumos. Rencēnu pamatskola ar savu piedalīšanos ir atbalstījusi Matīšu pamatskolas organizēto pasākumu «Teātru festivāls».

VISU PAAUDŽU IEMĪLOTAIS VINNIJS PŪKS ARĪ RENCĒNU PAMATSKOLĀ

TEĀTRA SPĒLĒŠANA RENCĒNU PAMATSKOLĀ

2010. gads. «Visi prieki vājā»

2011. gads. «Puteklīšu Ziemassvētki»

2012. gads. «Vinnijs Pūks» un
«Svētki Rūķubodē»

2013. gads. «Ziemassvētku pārsteigums
Karļsona gaumē»

2014. gads. «Sniegbaltīte un septiņi rūķīši»

2015. gads. «Lai eglīte paliek mežā»

2016. gads. «Māra Ziemassvētki»

2017. gads. «Ziemas pasaka»

Skeči

2012. gads. «Fui, peli, fui!»

2013. gads. «Mazā skolotāja», «Sakņu dārzā»,
«Kā gailītis sapni piepildīja»

2014. gads. «Lielā vārpa»

2018. gads. «Gotiņa parastā», «Nopietni par
ugunsdrošību»

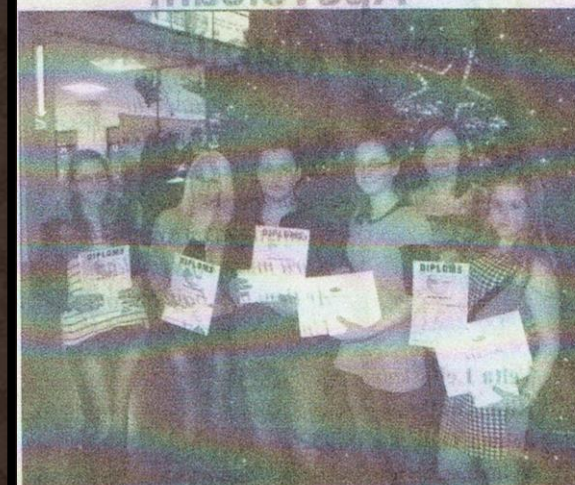
TEĀTRA SPĒLĒŠANA RENCĒNU PAMATSKOLĀ

2013. gada nogalē Rencēnu pamatskolas 7.-9. klašu komanda piedalījās Rīga Plaza Skolu teātra olimpiādē.

Savā starpā teātra mākslā sacentās vienpadsmit 7.-9. klašu skolēnu komandas. Komandu sniegumu dažādās disciplīnās vērtēja nopietna žūrija: Kultūras akadēmijas pārstāvis Aivars Līnis, improvizācijas teātra «Spiediens.com» improvizatore Līga Putniņa, žūrijas īpašie viesi - atraktīvā Jana Kalniņa un modes un izklaides centra Rīga Plaza direktore Iveta Priedīte.

Olimpiādes uzdevumus gatavo un pasākumu vada radošā apvienība «Spiediens.com» ar Arturu Vadītāju priekšgalā, kurš ar savu entuziasmu un skatuves pieredzi skolēnus uzmundrina un iedrošina veiksmīgam startam.

Teātris ir dzīve

Teātris ir treniņš prātam, ķermenim, valodai un izdomai. Gada nogalē Rencēnu pamatskolas komanda "Atraktīvie" veiksmīgi piedalījās pirmajā Rīga Plaza Skolu Teātru Olimpiādē, iegūstot dalīto 2./3.vietu. Trīs sestdienas komanda un līdzjutēji pavadīja Rīgā, rādot mājās sagatavotos priekšnesumus, kā arī piedaloties radošos konkursos, kuros jaunie mākslinieki rādīja savu spēju improvizēt un iejusties dažādās lomās.

Ir prieks par skolēniem, kuri aktīvi meklē iespējas, kā dzīvi skolā padarīt krāsaināku un interesantāku. Tas, protams nozīmē arī papildus darbu gan skolēniem, gan skolotājiem. Skolotāja Ināra Krieva, kura atbalstīja un deva padomus komandai, atzīst: "Ir liels gandarījums strādāt ar jauniešiem, kuri paši ir motivēti darboties. Dalība olimpiādē bija pašu skolēnu iniciatīva, tāpēc rezultāts dod gandarījumu visiem."

Paldies Burtnieku pašvaldībai par transportu, paldies visiem balsotājiem portālā draugiem.lv, kuri novērtēja komandas mājas darbu un deva iespēju iegūt 1.vietu (50 latu dāvanu karti)!

Olimpiādes moto bija "Jo tu esi tik liels, cik tava griba!" Tāds ir arī vēlējums mums visiem Jaunajā gadā!

Dina Oliņa, Rencēnu pamatskolas direktore

TEĀTRA SPĒLĒŠANA RENCĒNU PAMATSKOLĀ

Skolas tradīcija jau gandrīz 10 gadu garumā - čaklākajiem skolēniem dāvināt koncerta vai teātra apmeklējumu:

- 2014. gads «Sudraba slidas» (Latvijas Nacionālais teātris)
- 2015. gads «Pīters Pens» (Rīgas Dailes teātris)
- 2016. gads «Ziemassvētku jampadracis» (Vidzemes koncertzāle «Cēsis»)
- 2017. gads «Putnu opera» (Latvijas Nacionālā Opera un Balets)
- 2018. gads «80 dienas apkārt zemeslodei» (Valmieras Drāmas teātris)

TEĀTRA SPĒLĒŠANA CAMPHILL CIEMATĀ «ROŽKALNI»

1999. gadā Rencēnu pagasta «Rožkalnos», to saimnieki, Inga un Vilnis Neimaņi, dibina Camphill ciematu. Ciemata ideja sakņojas Rūdolfā Šteinerā filozofijā un antropozofiskā pasaules uzskatā. (www.camphillrozkalni.lv) Ciematā dzīvo pieauguši cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem, kuru ikdiena rit darbā. To caurstrāvo dažādas realizētas ieceres mākslas un radošo darbnīcu virzienā. Rožkalnieši ne tikai stāda, audzē un novāc ražu rudenos, bet arī kopj vistas, trušus, gotiņas un kaziņas, gatavo biezpienu, sviestu un sieru. Ražo darba burtnīcas Ziemeļeiropas valdorfskolām un... spēlē teātri.

Luga, ko katros Ziemassvētkos izspēlē rožkalnieši, ir «Ganu spēle» - stāsts par Jēzus bērniņa dzimšanu. Cieminieki to izrāda Rožkalnos saviem draugiem un viesiem, arī citur Burtnieku novadā – Valmieras un Burtnieku pagastos, arī Rūjienas senioru mājā. Ciemata iedzīvotāju repertuārā arī latviešu tautas pasaka «Laimis aka» un marionešu teātra spēle «Zelta dālderis». Tuvākajā laikā Rožkalnu ļaužu iecere ir iestudēt J.V. Gētes darbu «Pasaka par zaļo čūsku un brīnumskaisto Liliju»

JĒZUS BĒRNIŅA DZIMŠANAS STĀSTS; (LIESMA, 2013. GADA 11. JANVĀRIS)

Rožkalnu Ziemassvētku stāsts

Zvaigznes dienā Burtnieku kultūras centrā ar sirsniņu Ziemassvētku uzvedumu viesojās *Camphill* ciemata *Rožkalni* iemitnieki. Viņu «Ziemassvētku stāsts» bija par mūžseno tēmu — Kristus bērniņa piedzimšanu kūtiņā Betlēmē. Izrādi iestudējuši ciemata vadītāji Inga un Vilnis Neimaņi, pārtulkojot 16. gadsimta lugu, kas nākusi no Rietumungārijas tautas spēlēm. Luga katros Ziemassvētkos tiek iestudēta no jauna jau desmit gadus pēc kārtas. Kaut gan Inga un Vilnis pašlaik atrodas Norvēģijā, jau no oktobra notikuši mēģinājumi. Lomas cieminiekiem ir zināmas. Dažiem tās gadu gaitā mainījušās, bet citi savas lomas spēlē jau trīs un četrus gadus. Interesanti, ka kopā ar ciemata iemitniekiem izrādes iestudējumā piedalās arī darbinieki. Šajā izrādē zīmīgās ganu lomas izspēlēja ciemata brīvprātīgais darbinieks vācietis Anskars un darbiniece Merike, kas te strādā jau vairākus gadus. Burtniekos, novada centrā, *Rožkalnu* cieminieki viesojās pirmo reizi, tāpēc īpaši svarīgs bija skatītāju atbalsts.

Rožkalnu darbiniece Laila Kaupe: — Izrādes katru gadu tiek spēlētas ar lielu aizrau-

SKATS NO UZVEDUMA.

tību un enerģiju. Kopienai tas ir ļoti svarīgi, ka var uzstāties. Visi bija priecīgi, ka šo izrādi varēja spēlēt arī ārpus ciemata. Lai gan sākumā bija neliels uztraukums, pēc izrādes visiem bija liels gandarījums un prieks.

Pirms dažiem gadiem *Rožkalnos* viesojās Burtnieku seniori, tāpēc daudziem izrādes

apmeklētājiem šī atkaltikšanās ar *Rožkalnu* iemitniekiem raisīja īpašas emocijas.

Paldies *Rožkalnu* saimei par skaistajiem emocionālajiem mirkļiem jaunā gada sākumā!

Gunta Daļeckā

Burtnieku pagasta bibliotēkas vadītāj

IZPĒTES GAITĀ IZMANTOTIE AVOTI

PALDIES!

Ziņas par teātra spēlēšanas tradīcijām Rencēnos apkopoja:

**Rencēnu pagasta 1. bibliotēkas vadītāja
Andra Auniņa**

**Rencēnu pagasta 2. bibliotēkas vadītāja
Daina Jēkabsone**

